

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 179 (XXIII) — Nr. 197

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 22 martie 2011

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 12 din 18 ianuarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 720 ⁸ din Codul de procedură civilă	2-3	222. — Hotărâre pentru aprobarea Acordului de cooperare dintre Ministerul Sănătății al României și Ministerul Sănătății al Republicii Moldova în domeniul sănătății și științelor medicale, semnat la București la 3 decembrie 2010	16
Decizia nr. 56 din 27 ianuarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (1) și ale art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000 privind reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997	3-5	Acord de cooperare între Ministerul Sănătății al României și Ministerul Sănătății al Republicii Moldova în domeniul sănătății și științelor medicale	16-17
Decizia nr. 58 din 27 ianuarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe	5-6	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
Decizia nr. 61 din 27 ianuarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 130 alin. (2) din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale	6-7	10/1.739. — Ordin al ministrului administrației și internelor și al ministrului finanțelor publice pentru modificarea Ordinului ministrului administrației și internelor și al ministrului finanțelor publice nr. 712/634/2009 privind aprobarea cheltuielilor eligibile în cadrul axelor prioritare 1, 2 și 3 ale Programului operațional „Dezvoltarea capacității administrative”	17-18
Decizia nr. 63 din 27 ianuarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989	8-9	ACTE ALE CONSILIULUI CONCURENȚEI	
Decizia nr. 104 din 1 februarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 31 și 34 din Codul de procedură civilă	9-10	424. — Ordin pentru punerea în aplicare a Instrucțiunilor privind modul de aplicare a regulilor de concurență acordurilor de acces din sectorul de comunicații electronice — cadrul general, piețe relevante și principii	19-30
Decizia nr. 105 din 1 februarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 2, art. 31 alin. 1 și 2 și art. 34 alin. 2 din Codul de procedură civilă	10-12	ACTE ALE COMISIEI DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR	
Decizia nr. 110 din 1 februarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. 3, art. 31 alin. 1 și art. 34 alin. 1 din Codul de procedură civilă	12-13	205. — Decizie privind autorizarea funcționării ca broker de asigurare a Societății Comerciale STORMBRIDGE CORPORATION BROKER DE ASIGURARE—REASIGURARE — S.R.L.	31
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
219. — Hotărâre pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 94/2006	14-15	206. Decizie privind autorizarea funcționării ca broker de asigurare a Societății Comerciale DAW MANAGEMENT — BROKER DE ASIGURARE — S.R.L.	31
		207. — Decizie privind autorizarea funcționării ca broker de asigurare a Societății Comerciale BDT BROKER DE ASIGURARE — S.R.L.	32

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 12**

din 18 ianuarie 2011

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 720⁸
din Codul de procedură civilă**

Augustin Zegrean — președinte
 Aspazia Cojocaru — judecător
 Acsinte Gaspar — judecător
 Mircea Ștefan Minea — judecător
 Ion Predescu — judecător
 Puskás Valentin Zoltán — judecător
 Fabian Niculae — magistrat-asistent
 Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
 Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 720⁸ din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Premier Impex” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 5.593/303/2010 al Judecătoriei Sectorului 6 București și care formează obiectul Dosarului nr. 1.380D/2010 al Curții Constituționale.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 4.312D/2010 având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 720⁸ din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Coreco” — S.R.L. din Ploiești în Dosarul nr. 17.824/281/2009 al Judecătoriei Ploiești — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Având în vedere identitatea de obiect a excepției de neconstituționalitate în dosarele mai sus menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 1.380D/2010 și nr. 4.312D/2010.

Reprezentantul Ministerului Public arată că este de acord cu conexarea cauzelor.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea Dosarului nr. 4.312D/2010 la Dosarul nr. 1.380D/2010, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 17 mai 2010, pronunțată în Dosarul nr. 5.593/303/2010, **Judecătoria Sectorului 6 București a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 720⁸ din Codul de procedură civilă.**

Prin Încheierea din 14 octombrie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 17.824/281/2009, **Judecătoria Ploiești — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 720⁸ din Codul de procedură civilă.**

Excepția a fost invocată de Societatea Comercială „Premier Impex” — S.R.L. din București și de Societatea Comercială „Coreco” — S.R.L. din Ploiești în dosare având ca obiect soluționarea unei contestații la executare, respectiv a unei cereri de reziliere a unui contract.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii consideră că dispozițiile legale criticate au drept consecință un tratament inechitabil al debitorilor în materie comercială, față de debitorii din hotărârile pronunțate în alte materii. De asemenea, încalcă și dreptul de proprietate, deoarece permit executarea silită a bunurilor în materie comercială, numai în temeiul hotărârii pronunțate în primă instanță, deși există căile legale de atac, care pot consacra alte soluții, întrucât întoarcerea executării nu este posibilă în orice situație. Autorii mai consideră că hotărârea pronunțată de instanța de control judiciar trebuie să poată fi adusă la rândul ei la îndeplinire în mod efectiv, cu atât mai mult cu cât vorbim de această dată despre o hotărâre definitivă.

Judecătoria Sectorului 6 București și Judecătoria Ploiești — Secția civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 720⁸ din Codul de procedură civilă, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 80 din Legea nr. 219/2005 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 609 din 14 iulie 2005, prevederi care au următorul conținut: *„Hotărârile date în primă instanță privind procesele și cererile în materie comercială sunt executorii. Exercițarea apelului nu suspendă de drept executarea.”*

În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 20 alin. (2) referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3) privind accesul liber la justiție, art. 44 privind dreptul de proprietate privată și art. 136 privind proprietatea, precum și art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că s-a mai pronunțat asupra constituționalității prevederilor art. 720⁸ din Codul de procedură civilă, prin raportarea la critici asemănătoare, statuând constant că prevederile respective sunt în acord cu dispozițiile constituționale.

Astfel, Curtea, prin Decizia nr. 578 din 14 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 338 din 21 mai 2009, făcând referire la jurisprudența anterioară, a statuat că art. 720⁸ din Codul de procedură civilă „dă expresie principiului celerității în ceea ce privește executarea hotărârilor pronunțate în cauze comerciale, instituind în acest scop un tratament juridic diferențiat pentru părțile unui litigiu comercial”, precum și că, „în ipoteza admiterii apelului și a schimbării în tot sau în parte a hotărârii care a fost deja executată, cel prejudiciat are dreptul la întoarcerea executării, etapă procesuală în care își va putea formula toate apărările pe care le consideră necesare, beneficiind de toate garanțiile unui proces echitabil”.

Curtea a mai reținut că, potrivit art. 280 alin. 1 din Codul de procedură civilă, debitorul are deschisă calea unei acțiuni pentru suspendarea execuției vremelnice, cerere care se va judeca de instanța de apel, dispozițiile art. 403 alin. 3 din același cod fiindu-i aplicabile.

Deosebit de această posibilitate, debitorul are deschisă și calea unei contestații la executare în temeiul prevederilor art. 399 alin. 1 din Codul de procedură civilă, putând beneficia chiar și de o suspendare a executării silite potrivit art. 403 alin. 1 din același cod, condiționat de depunerea unei cauțiuni fixate

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 720⁸ din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Premier Impex” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 5.593/303/2010 al Judecătoriai Sectorului 6 București și de Societatea Comercială „Coreco” — S.R.L. din Ploiești în Dosarul nr. 17.824/281/2009 al Judecătoriai Ploiești — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 18 ianuarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Fabian Niculae

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 56

din 27 ianuarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (1) și ale art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000 privind reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997

Ion Predescu	—președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (1) și ale art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000 privind reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii

nr. 169/1997, excepție ridicată de Tinca Bobocea în Dosarul nr. 2.617/231/2008 al Tribunalului Vrancea — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 23 februarie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 2.617/231/2008, **Tribunalul Vrancea — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (1) și ale art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000 privind reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997**, excepție ridicată de Tinca Bobocea.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că statul român a preluat în mod abuziv, fără niciun drept și fără a acorda despăgubiri, bunul proprietatea altuia, existând obligația statului succesor de a respecta dreptul de proprietate prin retrocedarea bunului în natură, în spiritul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a obligațiilor asumate de acesta prin Legea nr. 30/1994 și a protocoalelor adiționale la această convenție.

Or, prin textele de lege criticate, reconstituirea dreptului de proprietate pe vechiul amplasament reprezintă doar o posibilitate ce nu este obligatorie, statul român putând dispune reconstituirea dreptului de proprietate pe alte amplasamente sau acordarea unor despăgubiri. Din conținutul textelor criticate rezultă, în opinia autorului excepției de neconstituționalitate, că în loc să primeze dreptul de proprietate al fostului proprietar — prin retrocedarea lui pe vechiul amplasament — statul român ocrotește drepturile unor terți care au ajuns să dețină bunurile respective sau chiar să aibă titluri de proprietate pe acestea.

Tribunalul Vrancea — Secția civilă și-a exprimat opinia în sensul că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată. Tribunalul precizează că derogarea expres prevăzută de lege pentru reconstituirea dreptului de proprietate pe vechile amplasamente, constând în situația în care terenurile au fost atribuite în mod legal altor persoane, reprezintă transpunerea în plan normativ a principiului constituțional al neretroactivității legii civile și consacrarea prin lege a adagiului *tempus regit actum*.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile de lege

criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 2 alin. (1) și art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000 privind reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 12 ianuarie 2000, cu modificările și completările ulterioare.

Aceste prevederi de lege au următorul conținut:

— Art. 2 alin. (1): *„În aplicarea prevederilor prezentei legi reconstituirea dreptului de proprietate se face pe vechile amplasamente, dacă acestea nu au fost atribuite legal altor persoane. Comisiile de aplicare a legilor fondului funciar, de comun acord cu proprietarii, pot comasa terenurile care urmează să fie retrocedate într-un singur amplasament.”;*

— Art. 24 alin. (2): *„Se exceptează de la reconstituirea dreptului de proprietate pe vechile amplasamente terenurile atribuite foștilor proprietari, cu respectarea prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare, pentru care s-au eliberat titluri de proprietate sau procese-verbale de punere în posesie.”*

În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, textele de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 20 — *Tratatul internațional privind drepturile omului* și ale art. 44 privind dreptul de proprietate privată, precum și prevederilor art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele:

Prevederile art. 2 alin. (1) și ale art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000 au mai fost supuse controlului de constituționalitate pentru critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 375 din 6 iulie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 591 din 8 iulie 2005, și deciziile nr. 605 și nr. 652 din 28 aprilie 2009, ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 415 din 17 iunie 2009, Curtea a reținut că legiuitorul a rămas consecvent politicii de reconstituire a terenurilor pe vechile amplasamente, cu excepțiile prevăzute de lege, astfel că aceste prevederi de lege nu aduc atingere drepturilor câștigate în mod legal.

De asemenea, Curtea a reținut că reglementările cuprinse în aceste texte constituie expresia aplicării principiului *restitutio in integrum*, în deplină concordanță cu principiul garantării dreptului de proprietate prevăzut la art. 44 alin. (1) teza întâi din Constituție. Excepția expres prevăzută de lege o constituie situația în care terenurile au fost atribuite în mod legal altor persoane, așa cum reglementează și dispozițiile art. 24 alin. (2) din lege, care fac trimitere la prevederile Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare. Această excepție reprezintă transpunerea în plan normativ a principiului constituțional al neretroactivității legii civile și consacrarea prin lege a adagiului *„tempus regit actum”*.

Considerentele reținute de Curte în deciziile menționate sunt valabile și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina o reconsiderare a jurisprudenței acesteia.

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (1) și ale art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000 privind reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, excepție ridicată de Tincea Bobocea în Dosarul nr. 2.617/231/2008 al Tribunalului Vrancea — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 27 ianuarie 2011.

PREȘEDINTE,
ION PREDESCU

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 58

din 27 ianuarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe

Ion Predescu	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Florentina-Alina Vizireanu și Robert-Cristian Vizireanu în Dosarul nr. 6.845/303/2008 al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca inadmisibilă a excepției de neconstituționalitate, arătând că aspectele criticate vizează aplicarea și interpretarea legii.

CURTEA,,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 25 martie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 6.845/303/2008, **Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 teza întâi din Ordonanța de urgență a**

Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Florentina-Alina Vizireanu și Robert-Cristian Vizireanu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că textul art. 1 teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 este discriminatoriu, deoarece, în accepțiunea generală, noțiunea de „contract de închiriere” reflectă exclusiv „contract de închiriere în forma scrisă” și prin acest lucru sunt înlăturați de la beneficiul legii chiriașii care locuiesc în spații cu destinația de locuință în baza unui „contract în formă nescrisă”.

Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie apreciază că atât față de normele interne, respectiv art. 16 din Constituției, cât și față de normele comunitare, textul de lege criticat este constituțional.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile de lege criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 1 teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 8 aprilie 1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 241/2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 265 din 23 mai 2001, având următorul conținut: „*Contractele de închiriere privind suprafețele locative cu destinația de locuințe, precum și cele folosite de așezămintele social-culturale și de învățământ, de partide politice, de sindicate și de alte organizații neguvernamentale, legal înregistrate, prelungite sau reînnoite conform Legii nr. 17/1994 și aflate în curs de executare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se prelungesc de drept pentru o perioadă de 5 ani de la data intrării în vigoare a acesteia, în aceleași condiții, cu excepția nivelului chiriei.*”

În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, textul de lege criticat contravine dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1), potrivit căruia „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*”

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Florentina-Alina Vizireanu și Robert-Cristian Vizireanu în Dosarul nr. 6.845/303/2008 al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 27 ianuarie 2011.

PREȘEDINTE,
ION PREDESCU

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 61

din 27 ianuarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 130 alin. (2) din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale

Ion Predescu — președinte
Aspazia Cojocar — judecător
Acsinte Gaspar — judecător
Mircea Ștefan Minea — judecător
Iulia Antoanella Motoc — judecător
Puskás Valentin Zoltán — judecător
Tudorel Toader — judecător
Mihaela Senia Costinescu — magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 130 alin. (2) din Legea nr. 31/1990 privind

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că autorii acesteia critică modul de aplicare a prevederilor de lege de către instanța de judecată, deoarece în cauza dedusă judecării acesteia nu au calitatea de chiriași în condițiile prevăzute de textul de lege criticat.

Curtea constată că motivul de neconstituționalitate invocat nu privește textul de lege criticat, ci aplicarea acestuia, aspect care, potrivit art. 2 alin. (2) și (3) din Legea nr. 47/1992, excedează competenței instanței de contencios constituțional.

Potrivit art. 2 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, „*Sunt neconstituționale prevederile actelor [...] care încalcă dispozițiile sau principiile Constituției*”, alin. (3) al aceluiași articol stabilind că instanța constituțională „*se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată [...]*”.

Curtea Constituțională a statuat în repetate rânduri că nu intră în atribuțiile sale cenzurarea aplicării legii de către instanțele judecătorești, controlul judecătoresc realizându-se exclusiv în cadrul sistemului căilor de atac prevăzut de lege. În acest sens, potrivit art. 126 alin. (1) din Constituție, „*Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege*”.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 1 aprilie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 12.689/3/2008, **Curtea de Apel București — Secția a V-a comercială a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 130 alin. (2) din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale**, excepție ridicată de Banca de Export-Import a României EximBank — S.A. din București.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul susține că dispozițiile criticate contravin prevederilor art. 30 și 45 din Constituție, întrucât restrâng, pe de o parte, drepturile acționarilor de a-și manifesta liber opinia și, pe de altă parte, accesul liber al persoanelor la o activitate economică, întrucât acționarului îi este limitată exprimarea poziției personale față de prejudiciile pe care i le pot aduce faptele ilicite ale administratorului societății.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale, întrucât legiuitorul a instituit prin textul criticat — cu titlu de excepție — situațiile în care votul secret este obligatoriu, iar prin această prevedere nu se încalcă dreptul la o activitate economică, libera inițiativă sau libertatea de exprimare.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 130 alin. (2) din Legea nr. 31/1990 privind

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 130 alin. (2) din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, excepție ridicată de Banca de Export-Import a României EximBank — S.A. din București în Dosarul nr. 12.689/3/2008 al Curții de Apel București — Secția a V-a comercială.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 27 ianuarie 2011.

PREȘEDINTE,
ION PREDESCU

societățile comerciale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.066 din 17 noiembrie 2004, care au următorul conținut: „*Votul secret este obligatoriu pentru numirea sau revocarea membrilor consiliului de administrație, respectiv a membrilor consiliului de supraveghere, pentru numirea, revocarea ori demiterea cenzorilor sau auditorilor financiari și pentru luarea hotărârilor referitoare la răspunderea membrilor organelor de administrare, de conducere și de control ale societății.*”

Autorul excepției susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 30 referitor la libertatea de exprimare, art. 45 privind libertatea economică și în art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 130 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale instituie modalitățile de adoptare a hotărârilor adunărilor generale ale acționarilor unei societăți comerciale și stabilește — ca regulă — că acestea se iau prin vot deschis (alin. 1), cu excepția cazurilor când urmează să fie numiți sau revocați membrii consiliului de administrație, respectiv membrii consiliului de supraveghere, când urmează să fie numiți, revocați ori demiși cenzorii sau auditorii financiari, precum și atunci când urmează a se adopta hotărâri referitoare la răspunderea membrilor organelor de administrare, de conducere și de control ale societății, situații în care este obligatoriu votul secret (alin. 2).

Curtea constată că critica formulată de autorul excepției nu poate fi reținută, întrucât instituirea — în mod expres, explicit și limitativ — a situațiilor când votul în adunările generale ale societăților comerciale este secret nu este de natură a restrânge drepturi și libertăți ale cetățenilor, respectiv de a le restricționa dreptul la o activitate economică, libera inițiativă sau libertatea de exprimare. Dimpotrivă, prevederea legală instituind votul secret are menirea de a-i proteja pe asociați/acționari, astfel încât ei să se poată exprima liber, fără niciun fel de constrângeri, știut fiind faptul că, prin exercitarea unui vot secret, persoana se poate exprima exact, fără rezerve sau rețineri.

Așa fiind, Curtea reține că procedura de numire sau revocare a persoanelor menționate în ipoteza normei criticate nu aduce atingere prevederilor constituționale ale art. 30 referitoare la libertatea de exprimare și nici celor ale art. 45 privind libertatea economică.

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 63

din 27 ianuarie 2011

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 din Legea nr. 10/2001
privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv
în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989**

Ion Predescu	— președinte
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de Cristina Geartu în Dosarul nr. 20.885/299/2008 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 12 februarie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 20.885/299/2008, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989**, excepție ridicată de Cristina Geartu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că textul de lege criticat aduce atingere art. 44 din Constituție, în sensul că nu-i este garantat dreptul de proprietate privată și totodată nu poate asigura protecția mediului și buna vecinătate întrucât este obligat să păstreze imobilul în starea în care se afla la momentul cererii de restituire.

Judecătoria Sectorului 1 București consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, având în vedere jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile de lege criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 9 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, text de lege care are următorul conținut: *„Imobilele preluate în mod abuziv, indiferent în posesia cui se află în prezent, se restituie în natură în starea în care se află la data cererii de restituire și libere de orice sarcini.”*

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 44 privind dreptul de proprietate privată.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile legale criticate au mai format, în prealabil, obiect al controlului instanței de contencios constituțional. Astfel, prin Decizia nr. 618 din 28 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 29 iunie 2009, Curtea a reținut că „textul de lege criticat constituie expresia aplicării principiului general de drept al reparării în natură a prejudiciilor cauzate, statuând că restituirea imobilului preluat abuziv se realizează în starea în care acesta se află la data cererii de restituire și liber de orice sarcini.

Reglementând restituirea imobilului liber de sarcini, legiuitorul a creat un caz de stingere a sarcinilor care pot greva bunurile ce fac obiectul Legii nr. 10/2001, în acord cu finalitatea acestui act normativ, și anume repararea abuzurilor săvârșite în perioada comunistă în ceea ce privește preluările de către stat a imobilelor proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice private.

Soluția adoptată este cu atât mai echitabilă cu cât persoana îndreptățită la restituire, beneficiarul normei, nu este un succesor în drepturi al persoanei care deține bunul la momentul cererii de restituire. Astfel, în situația în care deținătorul actual al imobilului a constituit o garanție reală asupra acestuia, pentru garantarea unei creanțe, aceasta se va stinge, în temeiul legii, ca efect al restituirii în natură a imobilului. Stingerea garanției nu are semnificația exonerării de răspundere a deținătorului imobilului față de persoanele cu care acesta a intrat în raporturi juridice.

Pe de altă parte, Curtea constată că, deși textul de lege criticat conține sintagma *«libere de orice sarcini»*, norma are incidență numai asupra garanțiilor reale, ca mijloace juridice accesorii unui raport juridic de obligație, prin care creditorul își asigură posibilitatea realizării în natură a creanței sale prin afectarea unui bun al debitorului, apărându-se împotriva eventualei insolvențe a acestuia, iar nu și asupra sarcinilor, care, potrivit legii sau obiceiului, revin proprietarului. Astfel, nu intră sub incidența legii sarcinile izvorâte din servituți naturale sau legale privind protecția mediului sau asigurarea bunei vecinătăți, care au un regim juridic diferit și ale căror efecte juridice continuă să se producă indiferent de succesiunea în timp a titularilor dreptului de proprietate asupra imobilului. Dreptul de servitute este un drept real principal, perpetuu, care

se menține atât timp cât există situația care a determinat constituirea lui, respectiv cât există cele două imobile: primul, asupra căruia se grevează sarcina, și al doilea, pentru uzul și utilitatea căruia se constituie servitutea.”

Soluția pronunțată în decizia anterior menționată, precum și considerentele ce au stat la baza acesteia își mențin valabilitatea și în prezenta cauză, întrucât nu au fost aduse elemente noi, de natură a determina o reconsiderare a jurisprudenței Curții Constituționale.

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de Cristina Geartu în Dosarul nr. 20.885/299/2008 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 27 ianuarie 2011.

PREȘEDINTE,
ION PREDESCU

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 104

din 1 februarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 31 și 34 din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 31 și 34 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Casa Ursu” — S.R.L. din Eforie Sud în Dosarul nr. 7.358/118/2008 al Judecătoriei Constanța — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții în această materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:
Prin Încheierea din 25 ianuarie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 7.358/118/2008, **Judecătoria Constanța — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de**

neconstituționalitate a dispozițiilor art. 31 și 34 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Casa Ursu” — S.R.L. din Eforie Sud.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile de lege criticate sunt neconstituționale deoarece procedura instituită în vederea judecării cererii de recuzare stabilește numai ascultarea judecătorului recuzat, iar pe justițiabil îl împiedică să participe la judecarea cererii de recuzare. Această împrejurare creează un dezechilibru evident în ceea ce privește drepturile procesuale pe care le are justițiabilul și o inegalitate în fața legii între acesta și judecătorul recuzat.

Judecătoria Constanța — Secția civilă apreciază excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției îl reprezintă prevederile art. 31 și 34 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora:

— Art. 31: „*Instanța decide asupra recuzării, în camera de consiliu, fără prezența părților și ascultând pe judecătorul recuzat.*

Nu se admite interogatoriul sau jurământul ca mijloc de dovadă a motivelor de recuzare.

În cursul judecării cererii de recuzare nu se va face niciun act de procedură.”;

— Art. 34: „*Încheierea prin care s-a încuviințat sau respins abținerea, ca și aceea prin care s-a încuviințat recuzarea, nu este supusă la nicio cale de atac.*

Încheierea prin care s-a respins recuzarea se poate ataca numai odată cu fondul.

Când instanța superioară de fond constată că recuzarea a fost pe nedrept respinsă, reface toate actele și dovezile administrate la prima instanță.”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16, 21, 24, 52 și art. 124 alin. (2), precum și art. 6 paragraful 1 și art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 31 și 34 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Casa Ursu” — S.R.L. din Eforie Sud în Dosarul nr. 7.358/118/2008 al Judecătoriei Constanța — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 1 februarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 105

din 1 februarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 2, art. 31 alin. 1 și 2 și art. 34 alin. 2 din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că asupra constituționalității dispozițiilor de lege criticate s-a pronunțat prin Decizia nr. 268 din 6 martie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 380 din 20 mai 2008. Cu acel prilej, Curtea a reținut că prevederile criticate din Codul de procedură civilă nu contravin dispozițiilor art. 21 din Constituție, întrucât judecarea cererii de recuzare nu vizează fondul cauzei și nu presupune în mod necesar dezbateri contradictorii. Prin această reglementare legiuitorul a avut în vedere instituirea unei proceduri simple și operative de soluționare a acestei cereri, încheierea prin care s-a respins recuzarea se poate ataca odată cu fondul, instanța superioară de fond urmând a reface toate actele și dovezile administrate la prima instanță, atunci când constată că cererea de recuzare a fost pe nedrept respinsă.

Pentru aceleași considerente nu a putut fi reținută nici critica privind încălcarea art. 24 privind dreptul la apărare din Constituție.

În final, Curtea a reținut că procedura privind judecarea cererii de recuzare este aceeași, indiferent de calitatea părților în proces, așa încât nu se poate reține nici încălcarea principiului egalității în drepturi.

Întrucât criticile de neconstituționalitate privesc, în esență, aceleași aspecte și având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția și considerentele deciziei menționate își mențin valabilitatea și în cauza de față.

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 2, art. 31 alin. 1 și 2 și art. 34 alin. 2 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Steilmann Bukarest” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 20.841/3/2009 al Curții de Apel București — Secția a VI-a comercială.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții în această materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Decizia comercială nr. 402R din 9 martie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 20.841/3/2009, **Curtea de Apel București — Secția a VI-a comercială a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 2, art. 31 alin. 1 și 2 și art. 34 alin. 2 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Steilmann Bukarest” — S.R.L. din București.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile Codului de procedură civilă referitoare la recuzare instituie un regim discriminatoriu în defavoarea părților litigante, întrucât prevăd formarea completului de judecată, investit cu soluționarea cererii de recuzare, numai din rândul judecătorilor colegi de instanță cu persoana recuzată. Mai mult, procedura judecării cererii de recuzare nu cuprinde etapa orală și contradictorie, ce ar fi permis părților să-și expună motivele pentru care au invocat o astfel de cerere, fapt ce este de natură a elimina caracterul echitabil, imparțial și transparent al judecării. Astfel, justițiabilul este împiedicat să participe la judecarea cererii de recuzare, împrejurare ce este de natură să creeze un dezechilibru evident în ceea ce privește drepturile procesuale și o inegalitate în fața legii între acesta și judecătorul recuzat.

Curtea de Apel București — Secția a VI-a comercială apreciază excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată. Recuzarea nu poate conduce la împiedicarea tuturor judecătorilor unei instanțe de a soluționa cauzele cu care au fost investiți. În plus, judecarea cererii de recuzare nu vizează fondul cauzei și nu presupune în mod necesar dezbateri contradictorii, prin această reglementare legiuitorul instituind o procedură simplă de soluționare a cererii. Încheierea prin care s-a respins recuzarea se poate ataca odată cu fondul, instanța superioară urmând a reface toate actele și dovezile administrate la prima instanță, atunci când constată că cererea de recuzare a fost pe nedrept respinsă.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției îl reprezintă prevederile art. 28 alin. 2, art. 31 alin. 1 și 2 și art. 34 alin. 2 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora:

— Art. 28 alin. 2: *„Nu se pot recuza toți judecătorii unei instanțe sau ai unei secții a acesteia.”;*

— Art. 31 alin. 1 și 2: *„Instanța decide asupra recuzării, în camera de consiliu, fără prezența părților și ascultând pe judecătorul recuzat.”*

Nu se admite interogatoriul sau jurământul ca mijloc de dovadă a motivelor de recuzare.”;

— Art. 34 alin. 2: *„Încheierea prin care s-a respins recuzarea se poate ataca numai odată cu fondul.”*

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 care consacră principiul egalității în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 alin. (1) referitor la dreptul la apărare și în art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și art. 6 paragraful 1, art. 13, art. 17 și art. 18 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Referitor la dispozițiile art. 28 din Codul de procedură civilă, Curtea s-a pronunțat în numeroase cazuri asupra unor excepții de neconstituționalitate similare cu cea din cauza de față, respingându-le ca fiind neîntemeiate. De exemplu, prin Decizia nr. 197 din 13 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 271 din 24 aprilie 2007, s-a reținut că instituția recuzării în procesele judiciare se justifică prin imperativul asigurării unei judecări imparțiale, în care părțile să fie protejate de eventuala părtinire a judecătorului, cauzată de legătura de rudenie sau afinitate cu una dintre părți, interesul personal pe care îl are în soluționarea cauzei deduse judecării sau alte asemenea împrejurări, expres prevăzute de lege. Recuzarea nu poate fi, în consecință, decât individuală, iar nu colectivă, și nici nu poate conduce, în sistemul nostru juridic, la împiedicarea tuturor judecătorilor unei instanțe de a judeca procesele cu care au fost investiți în condițiile legii. Totodată, Curtea a statuat că, prin reglementarea criticată, legiuitorul nu a înțeles să restrângă accesul liber la justiție sau dreptul la apărare, ci să asigure un climat de ordine, indispensabil exercitării, în condiții optime, a acestor drepturi constituționale.

În ceea ce privește prevederile art. 31 alin. 1 și ale art. 34 alin. 2 din Codul de procedură civilă, Curtea s-a pronunțat prin Decizia nr. 244 din 17 septembrie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 753 din 15 octombrie 2002, statuând că acestea sunt constituționale. Cu acel prilej, Curtea a reținut că încheierea prin care s-a respins recuzarea se poate ataca odată cu fondul, instanța superioară de fond urmând a reface toate actele și dovezile administrate la prima instanță, atunci când constată că cererea de recuzare a fost pe nedrept respinsă.

Totodată, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că reglementarea procedurii de judecată, care include și sistemul probator, este de competența exclusivă a legiuitorului.

Referitor la neconstituționalitatea dispozițiilor alin. 2 al art. 34 din Codul de procedură civilă, Curtea a reținut că, în realitate, nemulțumirea autorului excepției constă în faptul că nu dispune de o cale de atac împotriva încheierii prin care s-a respins recuzarea, distinctă de cea îndreptată împotriva soluției pe fond. În condițiile în care reglementarea competenței și procedurii de judecată se află în aria de reglementare a legiuitorului, instituirea unui regim juridic derogatoriu de la dreptul comun, stabilit tot de către acesta într-un domeniu care, prin specificul său, face

necesară o asemenea reglementare, nu conține niciun aspect de neconstituționalitate.

De altfel, reglementarea actuală din Codul de procedură civilă nu lipsește partea interesată de dreptul de a ataca încheierea prin care s-a respins recuzarea, iar faptul că exercițiul acestui drept este corelat cu contestarea fondului cauzei nu reprezintă un impediment real, sub raport constituțional, al exercițiului unei căi de atac. Prin instituirea acestei proceduri, legiuitorul a urmărit — și este o rațiune suficientă — să restrângă

posibilitatea de tergiversare prin exercitarea abuzivă a unei atare căi de atac și să realizeze un spor de celeritate în soluționarea cauzelor.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a reconsidera jurisprudența Curții Constituționale, soluțiile și considerentele acestor decizii își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 2, art. 31 alin. 1 și 2 și art. 34 alin. 2 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Steilmann Bukarest” — S.R.L. din București în Dosarul nr. 20.841/3/2009 al Curții de Apel București — Secția a VI-a comercială.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 1 februarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 110

din 1 februarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. 3, art. 31 alin. 1 și art. 34 alin. 1 din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. 3, art. 31 alin. 1 și art. 34 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Kocsis Sandor în Dosarul nr. 277/1.371/2010 al Tribunalului Comercial Mureș — Falimente.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune

concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții în această materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea comercială nr. 91C din 15 februarie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 277/1.371/2010, **Tribunalul Comercial Mureș — Falimente a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. 3, art. 31 alin. 1 și art. 34 alin. 1 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Kocsis Sandor într-o cauză având ca obiect o cerere de recuzare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul arată că dispozițiile legale criticate, chiar dacă nu vizează fondul cauzei, contravin prevederilor art. 21 din Constituție, în măsura în care judecarea cererii de recuzare nu se realizează în condiții de contradictorialitate, oralitate și publicitate. Or, respectarea principiului contradictorialității în cazul cererilor de recuzare este o necesitate, întrucât judecarea recuzării are rol de a stabili o condiție extrem de importantă a actului de justiție, și anume crearea premiselor unei judecăți independente și imparțiale, expresie a principiilor fundamentale ale Convenției pentru

apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale Constituției României.

Tribunalul Comercial Mureș — Falimente apreciază excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției îl reprezintă prevederile art. 29 alin. 3, art. 31 alin. 1 și art. 34 alin. 1 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora:

— Art. 29 alin. 3: *„Judecătorul împotriva căruia e propusă recuzarea poate declara că se abține.”;*

— Art. 31 alin. 1: *„Instanța decide asupra recuzării, în camera de consiliu, fără prezența părților și ascultând pe judecătorul recuzat.”;*

— Art. 34 alin. 1: *„Încheierea prin care s-a încuviințat sau respins abținerea, ca și aceea prin care s-a încuviințat recuzarea, nu este supusă la nicio cale de atac.”*

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3), art. 11 alin. (1), art. 16 alin. (1) și (2), art. 21 alin. (3), art. 24, art. 124 alin. (2) și (3), art. 127 și în art. 129, precum și prevederilor art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că procedura de soluționare a cererii privind recuzarea

unui judecător a constituit în mai multe rânduri obiect al controlului de constituționalitate în raport cu aceleași critici și aceleași texte din Constituție, Curtea respingând în mod constant excepțiile de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiate; în acest sens, pot fi amintite Decizia nr. 244 din 17 septembrie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 753 din 15 octombrie 2002, Decizia nr. 746 din 13 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 740 din 1 noiembrie 2007, sau Decizia nr. 914 din 16 septembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 720 din 23 octombrie 2008.

Curtea a reținut, în esență, că recuzarea nu constituie o acțiune de sine-stătătoare, având ca obiect realizarea sau recunoașterea unui drept subiectiv al autorului cererii, ci o procedură integrată procesului în curs de judecată, al cărei scop este tocmai asigurarea desfășurării normale a judecății, iar nu împiedicarea accesului la justiție. Tocmai în considerarea acestui principiu constituțional consacrat de prevederile art. 21 din Legea fundamentală, legiuitorul a prevăzut posibilitatea atacării numai odată cu fondul a încheierii prin care s-a respins cererea de recuzare, spre deosebire de încheierile prin care se încuviințează sau se respinge abținerea, ca și aceea prin care se încuviințează recuzarea, care nu sunt supuse niciunei căi de atac. Curtea a observat că dispozițiile criticate se circumscriu domeniului de reglementare a procedurii de judecată, care, potrivit dispozițiilor art. 126 alin. (2) din Constituție, este atributul exclusiv al legiuitorului. Așa cum a statuat în mod constant Curtea Constituțională în jurisprudența sa, accesul liber la justiție nu presupune accesul la toate instanțele judecătorești și la toate căile de atac prevăzute de lege, legiuitorul putând institui reguli speciale în considerarea unor situații speciale.

Curtea apreciază că nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței în materie, astfel încât soluțiile și considerentele deciziilor mai sus amintite își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. 3, art. 31 alin. 1 și art. 34 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Kocsis Sandor în Dosarul nr. 277/1.371/2010 al Tribunalului Comercial Mureș — Falimente.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 1 februarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 94/2006

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 94/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 76 din 27 ianuarie 2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Cererile pentru eliberarea pașapoartelor simple se pot depune de către reprezentantul legal sau autoritățile medicale române, în situația în care titularul este lipsit temporar de capacitatea de exercițiu. În această situație, cererile trebuie însoțite de documentele prevăzute la alin. (1) și, după caz, de următoarele:

a) hotărârea judecătorească de punere sub interdicție, rămasă definitivă și irevocabilă, însoțită de actul de desemnare a reprezentantului legal; sau

b) documente privind situația medicală a titularului pe numele căruia se solicită eliberarea pașaportului simplu, care să ateste imposibilitatea depunerii personale a cererii, emise sau avizate de autoritățile medicale române.”

2. La articolul 6, alineatele (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) Impresiunile digitale se preiau sub forma unei amprente plane a degetului arătător de la ambele mâini. În cazul în care calitatea impresiunilor digitale este necorespunzătoare și/sau degetele arătătoare prezintă răni, se preia amprenta plană, de bună calitate, a degetelor mijlocii, inelare sau mari ale solicitantului, după caz. În situația în care calitatea amprentelor de la aceste degete este necorespunzătoare sau preluarea amprentelor este temporar imposibilă, solicitantului i se poate elibera un pașaport simplu temporar, în condițiile legii. Atunci când preluarea amprentelor este temporar imposibilă din motive medicale, este necesară prezentarea documentelor emise sau avizate de autoritățile medicale române, din care să rezulte motivele și perioada pentru care este imposibilă prelevarea amprentelor.

(4) La preluarea imaginii faciale solicitantul nu trebuie să aibă capul acoperit și ochii închiși, iar expresia feței acestuia trebuie să reprezinte o stare comună. Prin excepție, preluarea imaginii faciale se poate realiza cu capul acoperit, pentru motive religioase, cu condiția ca fața titularului, de la baza bărbiei și până la frunte, să fie vizibilă în mod clar și fără umbre de lumină. Ochelarii sunt acceptați în fotografii numai dacă lentilele nu sunt colorate, nu reflectă lumina, nu provoacă umbre și nu au porțiuni care să ascundă ochii. Rama ochelarilor nu trebuie să acopere nicio porțiune a ochilor. Fundalul utilizat pentru preluarea imaginii faciale trebuie să fie neutru, deschis la culoare, astfel încât fotografia preluată să reprezinte cât mai fidel trăsăturile și fizionomia celui în cauză.”

3. La articolul 7 alineatul (2), după litera d) se introduce o nouă literă, litera d¹), cu următorul cuprins:

„d¹) actul de desemnare a reprezentantului legal, numai pentru cererile formulate de acesta, în cazul minorilor care la data punerii sub interdicție nu se află sub ocrotirea părinților;”.

4. La articolul 8 alineatul (1), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) două fotografii color identice ale titularului, având dimensiunile 3,5 x 4,5 cm, pentru persoanele aflate în situația prevăzută la art. 15 alin. (4) din lege, care nu sunt prezente la depunerea cererii.”

5. La articolul 9, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) La completarea formularelor de eliberare a pașapoartelor simple electronice și a pașapoartelor simple temporare, funcționarul care primește cererea înscrie numele și prenumele fără trunchiere, astfel încât, în cazul în care structura numelui și prenumelui depășește numărul de caractere alocat câmpurilor respective, se completează componentele întregi de nume și prenume în ordinea în care apar în documentele ce însoțesc cererea, în limita numărului de caractere alocat câmpurilor respective.”

6. La articolul 9, alineatul (9) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(9) Fotografiiile prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. k), art. 8 alin. (1) lit. c) și art. 28 alin. (5) lit. e) se confirmă în fața funcționarului care primește cererea de către persoana care o formulează și trebuie să reprezinte fizionomia actuală a titularului, să fie realizate din față, pe un fond clar, neutru și deschis la culoare, astfel încât să permită identificarea conturului capului. Titularul fotografiei nu trebuie să aibă capul acoperit, ochii închiși, iar expresia feței acestuia trebuie să reprezinte o stare comună. Prin excepție, fotografia poate fi realizată cu capul acoperit, pentru motive religioase, cu condiția ca fața titularului, de la baza bărbiei și până la frunte, să fie vizibilă în mod clar și fără umbre de lumină. Ochelarii sunt acceptați în fotografii numai dacă lentilele nu sunt colorate, nu reflectă lumina, nu provoacă umbre și nu au porțiuni care să ascundă ochii. Rama ochelarilor nu trebuie să acopere nicio porțiune a ochilor.”

7. Articolul 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 10. — (1) Declarațiile date în condițiile art. 9 alin. (3) și datele înscrise în formular se certifică de funcționarul care primește cererea.

(2) Funcționarul care primește cererea verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 9, iar în cazul în care pe baza documentelor prezentate nu se poate stabili cu certitudine dacă datele de identitate ale titularului sunt reale, solicită suplimentar prezentarea oricăruia dintre următoarele documente, după caz:

- a) certificat de naștere;
- b) certificat de căsătorie;

- c) permis de conducere auto;
- d) livret militar;
- e) alte documente care pot servi la stabilirea identității titularului.

(3) În situația în care se constată îndeplinirea condițiilor legale pentru eliberarea pașapoartelor simple electronice, autoritățile competente să soluționeze cererile transmit datele necesare la Direcția Generală de Pașapoarte din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, în vederea personalizării acestora.

(4) În cazul cererilor depuse în țară, documentele prezentate în original, cu excepția procurii speciale, a declarației privind acordul părinților, a dovezii achitării taxelor și tarifelor aferente eliberării pașaportului și, după caz, a tarifului suplimentar, se restituie solicitantului împreună cu un tichet care conține mențiuni privind data primirii cererii, numele și prenumele solicitantului, data programată pentru eliberarea pașaportului și, după caz, numele și prenumele persoanei împuternicite să ridice pașaportul.

(5) În cazul cererilor depuse în străinătate, misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale României aplică procedurile de lucru pentru eliberarea pașapoartelor, stabilite prin norme interne, și restituie solicitantului, după scanare, documentele prezentate în original, cu excepția procurii speciale și a declarației privind acordul părinților.

(6) După dotarea autorităților competente cu echipamentele tehnice necesare eliberării pașapoartelor simple electronice, documentele ce însoțesc cererile de eliberare a pașapoartelor, prevăzute de prezentele norme metodologice, se prezintă numai în original, în vederea scanării, fără a mai fi necesară prezentarea acestora în fotocopie. După scanare, documentele prezentate în original se restituie solicitantului, cu aplicarea prevederilor alin. (4).

(7) Pașapoartele anterioare se anulează și se restituie titularului:

a) la depunerea cererii; sau

b) în cazul pașapoartelor aflate în termen de valabilitate, dacă există o cerere scrisă a titularului, la înmânarea către titular a pașaportului simplu electronic.

(8) Pașapoartele simple temporare se anulează și în următoarele situații:

a) la înmânarea către titular a pașaportului simplu electronic, pentru pașapoartele simple temporare eliberate potrivit art. 171 alin. (1) lit. a), e) și f) din lege;

b) la predarea de către titular a pașaportului simplu temporar, pentru pașapoartele simple temporare eliberate potrivit art. 171 alin. (1) lit. b)—d) din lege, cu excepția situației în care acesta solicită, în scris, păstrarea la autoritatea emitentă, pe perioada

valabilității documentului, cu scopul de a fi utilizat pentru aceleași motive pentru care a fost eliberat.”

8. La articolul 14, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 14. — (1) Pașaportul simplu electronic și pașaportul simplu temporar se ridică de la serviciul public comunitar sau, după caz, de la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României în străinătate, de titular sau de persoana care a formulat cererea ori de persoana împuternicită de acesta/aceasta printr-o procură specială care respectă condițiile prevăzute la art. 9.”

9. La articolul 24 alineatul (1), după litera c) se introduce o nouă literă, litera c¹), cu următorul cuprins:

„c¹) actul de desemnare a reprezentantului legal, în cazul minorilor care la data punerii sub interdicție nu se află sub ocrotirea părinților;”

10. La articolul 28 alineatul (5), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

„e) două fotografii color identice, având dimensiunile de 3,5 x 4,5 cm, care respectă condițiile prevăzute la art. 9, numai în cazul cererilor de eliberare a pașaportului simplu temporar pentru minorii care nu au împlinit vârsta de 14 ani, respectiv pentru persoanele aflate în situația prevăzută la art. 15 alin. (4) din lege, dacă titularul nu este prezent la depunerea cererii.”

11. Articolul 30 se abrogă.

12. La articolul 32, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Actul de identitate prezentat se retrage și se transmite serviciului public comunitar pentru evidența persoanelor competent. Pașaportul anterior prezentat se anulează și se restituie titularului.”

13. La articolul 33, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Serviciul public comunitar pentru evidența persoanelor competent să elibereze cartea de identitate solicită prezentarea pașaportului cu menționarea domiciliului în străinătate, în vederea anulării și restituirii acestuia, sau, dacă documentul de călătorie nu există, solicită celui în cauză darea unei declarații cuprinzând motivele pentru care nu îl poate prezenta. Comunicarea privind anularea pașaportului sau, după caz, declarația solicitantului se transmite structurii de pașapoarte emitente.”

PRIM-MINISTRU
EMIL BOC

Contrasemnează:

Ministrul administrației și internelor,

Constantin-Traian Igaș

Ministrul afacerilor externe,

Teodor Baconschi

Ministrul muncii, familiei și protecției sociale,

Ioan Nelu Botiș

Ministrul finanțelor publice,

Gheorghe Ialomițianu

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T Ă R Ă R E
pentru aprobarea Acordului de cooperare dintre Ministerul
Sănătății al României și Ministerul Sănătății al Republicii
Moldova în domeniul sănătății și științelor medicale,
semnat la București la 3 decembrie 2010

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 20 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Acordul de cooperare dintre Ministerul Sănătății al României și Ministerul Sănătății al Republicii Moldova în domeniul sănătății și științelor medicale, semnat la București la 3 decembrie 2010.

PRIM-MINISTRU
EMIL BOC

Contrasemnează:
Ministrul sănătății,
Cseke Attila
Ministrul afacerilor externe,
Teodor Baconschi
Ministrul finanțelor publice,
Gheorghe Ialomițianu

București, 9 martie 2011.
Nr. 222.

A C O R D
de cooperare între Ministerul Sănătății al României și Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
în domeniul sănătății și științelor medicale

Ministerul Sănătății al României și Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, denumite în continuare *părți*, dorind să promoveze relațiile bilaterale de cooperare în domeniul sănătății și științelor medicale, convinse că această cooperare va contribui la îmbunătățirea stării de sănătate a populațiilor celor două state,

au convenit următoarele:

ARTICOLUL 1

Părțile vor dezvolta și vor extinde cooperarea în domeniul sănătății și al științelor medicale prin promovarea schimbului reciproc de experiență pe teme prioritare pentru fiecare dintre ele și participarea la proiecte comunitare.

ARTICOLUL 2

2.1. În scopul de a permite fiecărei părți o mai bună cunoaștere a sistemului de sănătate a celeilalte părți și pentru a contribui în mod eficient la formarea de personal, se vor organiza vizite reciproce ale experților.

2.2. Aceste vizite se vor axa, în special, asupra:

- a) sistemului sanitar al fiecărei părți;
- b) strategiei de sănătate publică;
- c) finanțării serviciilor de sănătate;
- d) politicii de pregătire a personalului medical și paramedical;
- e) reformei sistemului de sănătate;
- f) managementului spitalicesc;
- g) auditului intern al serviciilor de sănătate;
- h) managementului dispozitivelor medicale.

Enumerarea acestor domenii nu exclude schimbul de informații și vizitele experților în alte domenii convenite de comun acord.

2.3. Pentru misiunile de experți, toate cheltuielile aferente deplasărilor vor fi acoperite de către partea trimitătoare.

ARTICOLUL 3

3.1. Părțile vor încuraja cooperarea directă între societățile de științe medicale din statele lor.

3.2. Părțile vor sprijini cooperarea directă între institutele de cercetare științifică și medicală din cele două state, sub rezerva aprobării exprese a autorităților competente din fiecare stat.

3.3. Pentru misiunile de experți, conform paragrafelor 3.1 și 3.2, programul vizitelor și condițiile financiare vor fi stabilite prin convenții directe între respectivele institute și societăți.

3.4. Un curriculum vitae al expertului și lista temelor de dezvoltat vor fi transmise părții-gazdă cu cel puțin 30 de zile înainte de data fixată pentru vizită.

Fiecare dintre părți trebuie să își confirme participarea cu 15 zile înainte de data stabilită pentru vizită.

3.5. Părțile se angajează să încurajeze, după caz, cooperarea directă între spitalele și instituțiile de sănătate publică din cele două state.

ARTICOLUL 4

4.1. Cele două părți se angajează să încurajeze cooperarea concretă pentru prevenirea bolilor transmisibile.

4.2. Partea primitoare va asigura participanților, la schimburile din cadrul prezentului acord, asistență medicală gratuită în caz de urgențe medico-chirurgicale și boli cu potențial endemo-epidemic, în conformitate cu legislația internă în vigoare.

ARTICOLUL 5

Părțile vor face schimb de informații privind legislațiile lor în domeniul sănătății, furnizând, la cererea părții solicitante, documente cu caracter public pe această temă.

ARTICOLUL 6

6.1. Prezentul acord va intra în vigoare la data ultimei notificări prin care părțile își vor comunica reciproc, pe cale

Semnat la București, la 3 decembrie 2010, în două exemplare.

Pentru Ministerul Sănătății al României,
Cseke Attila,
ministrul sănătății

Pentru Ministerul Sănătății al Republicii Moldova,
Vladimir Hotineanu,
ministrul sănătății

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR
Nr. 10 din 12 ianuarie 2011

MINISTERUL FINANȚELOR PUBLICE
Nr. 1.739 din 9 martie 2011

ORDIN

pentru modificarea Ordinului ministrului administrației și internelor și al ministrului finanțelor publice nr. 712/634/2009 privind aprobarea cheltuielilor eligibile în cadrul axelor prioritare 1, 2 și 3 ale Programului operațional „Dezvoltarea capacității administrative”

În temeiul art. 7 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Administrației și Internelor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2008, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul administrației și internelor și ministrul finanțelor publice emit următorul ordin:

Art. I. — Ordinul ministrului administrației și internelor și al ministrului finanțelor publice nr. 712/634/2009 privind aprobarea cheltuielilor eligibile în cadrul axelor prioritare 1, 2 și 3 ale Programului operațional „Dezvoltarea capacității administrative”, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 268 din 24 aprilie 2009, se modifică după cum urmează:

1. **La articolul 2, litera u) se abrogă.**

2. **Articolul 5 va avea următorul cuprins:**

diplomatică, îndeplinirea formalităților interne necesare în acest scop.

6.2. La data intrării acestuia în vigoare, Înțelegerea de colaborare în domeniul sănătății publice și științelor medicale dintre Ministerul Sănătății din România și Ministerul Sănătății din Republica Moldova pentru anii 1994—1996, semnată la Chișinău la 19 iulie 1994, și Protocolul adițional, semnat la Chișinău la 24 aprilie 1996, își vor înceta valabilitatea.

6.3. Prezentul acord este valabil pentru o perioadă inițială de 5 ani și se prelungește prin tacită reconducție pentru perioade noi de câte un an.

6.4. Fiecare parte poate notifica oricând, în scris, cealaltă parte cu privire la intenția sa de a înceta valabilitatea acordului, urmând ca acesta să își înceteze valabilitatea la 6 luni de la data unei asemenea notificări.

6.5. În cazul încetării valabilității acordului, programele de schimburi și de cooperare convenite în perioada sa de valabilitate se vor executa în continuare, până la realizarea lor completă.

„Art. 5. — (1) Sunt eligibile în cadrul proiectului următoarele cheltuieli privind leasingul pentru mijloace de transport:

a) cheltuielile privind rata de leasing pentru bunul care face obiectul material al contractului de leasing;

b) costurile aferente asigurării de răspundere civilă auto (RCA).

(2) Cheltuielile prevăzute la alin. (1) lit. a) trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) obiectul material al contractului de leasing este utilizat exclusiv pentru realizarea obiectivului proiectului și respectă prevederile din contractul/ordinul de finanțare;

b) utilizatorul de leasing este beneficiarul proiectului;

c) rata de leasing plătită de utilizator este aferentă contractului de leasing și este justificată de documente contabile;

d) valoarea maximă eligibilă nu depășește valoarea de piață a bunului care face obiectul contractului de leasing;

e) rata de leasing este eligibilă doar pentru perioada de finanțare a operațiunii.

(3) Cheltuielile prevăzute la alin. (1) lit. b) sunt eligibile dacă sunt în sarcina utilizatorului, conform contractului de leasing.

(4) Cheltuielile accesorii care intervin într-un contract de leasing, precum asigurări (cu excepția RCA), comisioane, dobânzi, taxe și alte asemenea cheltuieli, nu sunt eligibile.

(5) Utilizatorul leasingului trebuie să fie în măsură să dovedească faptul că leasingul a fost metoda cea mai rentabilă pentru a obține folosința bunului.”

3. **Articolul 6 va avea următorul cuprins:**

„Art. 6. — Cheltuielile aferente salariilor și orelor suplimentare pentru personalul având atribuții în implementarea proiectului/programului se decontează conform ordinului/dispoziției/contractului de muncă și proporțional cu procentul prevăzut în fișa postului și fișa de pontaj.”

4. **La articolul 7, alineatul (2) va avea următorul cuprins:**

„(2) Cheltuielile cu deplasarea, mai puțin diurna, sunt eligibile și pentru experții solicitați de beneficiari în contextul implementării proiectului.”

5. **Articolul 8 va avea următorul cuprins:**

„Art. 8. — Cheltuielile generale de administrație sunt eligibile în conformitate cu regulile stabilite de Autoritatea de management, denumită în continuare *AM*, în Ghidul solicitantului și în Manualul de implementare, pe baza costurilor reale cuprinse în documente justificative, în limita a maximum 20% din costurile directe eligibile ale proiectului.”

6. **În anexa nr. 1, punctul 18 se abrogă.**

7. **În anexa nr. 2, punctele 1.2, 2.10, 3.1 și 4 vor avea următorul cuprins:**

„1.2. Cheltuieli cu deplasarea

Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna efectuate de personalul din cadrul *AM*, personalul din alte direcții ale Ministerului Administrației și Internelor (*MAI*) necesar în gestionarea *PO DCA* și personalul din alte direcții ale *MAI* care asigură activități-suport necesare gestionării *PO DCA*, cu ocazia deplasărilor realizate în scopul gestionării programului operațional.

2.10. Cheltuieli pentru organizarea și/sau participarea la evenimente de genul conferințe, seminarii, ateliere de lucru, reuniuni de lucru, cursuri de instruire, activități transnaționale:

a) cheltuieli pentru organizarea de evenimente de genul conferințe, seminarii, ateliere de lucru, reuniuni de lucru, cursuri de instruire, activități transnaționale, reuniuni ale Comitetului de monitorizare, pentru personalul *AM* și personalul din alte direcții ale *MAI* implicat în gestionarea *PO DCA*, personalul din alte direcții ale *MAI* care asigură activități-suport în gestionarea *PO DCA*, pentru membrii Comitetului de monitorizare a *PO DCA*, beneficiarii și potențialii beneficiari ai *PO DCA* și publicul larg;

b) cheltuieli pentru participarea la evenimente de genul conferințe, seminarii, ateliere de lucru, reuniuni de lucru, cursuri de instruire, activități transnaționale pentru personalul *AM*.

3.1. Cheltuieli pentru dotări care pot intra în categoria mijloacelor fixe sau a obiectelor de inventar:

a) cheltuieli privind achiziția mobilierului de birou, a dotărilor de birou și a altor obiecte de inventar pentru uzul personalului din cadrul *AM PO DCA*;

b) cheltuieli privind achiziția de echipamente informatice, de comunicații, periferice de calcul și cablare rețea internă pentru uzul personalului din cadrul *AM PO DCA*;

c) cheltuieli privind achiziția echipamentelor audio-video necesare pentru desfășurarea activităților de informare și publicitate referitoare la *PO DCA*;

d) cheltuieli pentru achiziția de instalații și aparatură necesară bunei desfășurări a activității *AM PO DCA*.

4. cheltuieli generale de administrație (eligibile în cadrul proiectelor privind în exclusivitate funcționarea *AM*):

a) cheltuieli privind utilitățile (energie electrică și termică, apă, canalizare, salubritate, gaze naturale);

b) cheltuieli privind serviciile de comunicație (telefon, fax, servicii poștale, curierat rapid, servicii internet);

c) cheltuieli cu servicii de pază;

d) cheltuieli cu achiziționarea materialelor și serviciilor de întreținere a sediului și a dotărilor (mobilierului);

e) cheltuieli cu arhivarea și securizarea documentelor/informațiilor referitoare la managementul, implementarea, monitorizarea și controlul *PO DCA*;

f) cheltuieli cu servicii de întreținere și reparații ale mijloacelor de transport;

g) cheltuieli cu achiziționarea carburanților, lubrifianților și consumabilelor pentru mijloacele de transport.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul administrației și internelor,
Constantin-Traian Igaș

Ministrul finanțelor publice,
Gheorghe Ialomițianu

ACTE ALE CONSILIULUI CONCURENȚEI

CONSILIUL CONCURENȚEI

ORDIN

pentru punerea în aplicare a Instrucțiunilor privind modul de aplicare a regulilor de concurență acordurilor de acces din sectorul de comunicații electronice — cadrul general, piețe relevante și principii

În baza prevederilor art. 20 alin. (4) lit. d), art. 21 alin. (2), art. 27 alin. (3) și (4), precum și ale art. 28 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Consiliului Concurenței emite următorul ordin:

Art. 1. — În urma adoptării în plenul Consiliului Concurenței, se pun în aplicare Instrucțiunile privind modul de aplicare a regulilor de concurență acordurilor de acces din sectorul de comunicații electronice — cadrul general, piețe relevante și principii, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Compartimentele de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței vor urmări punerea în aplicare a prevederilor prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 4. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin, anexa nr. 4 „Instrucțiuni privind modul de aplicare a regulilor de concurență acordurilor de acces din sectorul de comunicații electronice — cadrul general, piețe relevante și principii” la Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 61/2004 privind punerea în aplicare a regulamentelor și instrucțiunilor Consiliului Concurenței, elaborate în baza Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 288 din 1 aprilie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

Președintele Consiliului Concurenței,
Bogdan Marius Chirițoiu

București, 4 martie 2011.
Nr. 424.

ANEXĂ

INSTRUCȚIUNI

privind modul de aplicare a regulilor de concurență acordurilor de acces din sectorul de comunicații electronice — cadrul general, piețe relevante și principii

În temeiul art. 27 alin. (1) și (3) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare¹⁾,

Consiliul Concurenței adoptă prezentele instrucțiuni.

Introducere

În industria comunicațiilor electronice, acordurile de acces sunt esențiale pentru a permite operatorilor de pe piață să beneficieze de liberalizarea sectorului, realizată în ianuarie 2003. Scopul acestor instrucțiuni constă în:

a) stabilirea principiilor acordurilor de acces ce derivă din dreptul concurenței pentru a crea și/sau menține o piață concurențială, pentru condiții mai stabile și predictibile pentru inițiative comerciale/investiționale în sectoarele comunicațiilor electronice și multimedia;

b) definirea și clarificarea relațiilor dintre legislația concurenței și legislația specifică sectorului, în special în ceea ce privește relațiile dintre regulile de concurență și legislația privind accesul și interconectarea rețelelor de comunicații electronice;

c) explicarea modalității în care vor fi aplicate regulile de concurență, într-un mod coerent, în sectoarele implicate în

furnizarea de noi servicii și, în acest context, în special în ceea ce privește aspectele privind accesul.

1. Având în vedere contextul competițional în sectorul comunicațiilor electronice, operatorilor activi în acest sector trebuie să li se permită și să fie încurajați să stabilească acordurile necesare mecanismelor de cooperare în vederea creării — sau asigurării — interconectivității între diversele rețele de comunicații și, acolo unde este cazul, între servicii, pentru a permite consumatorilor să beneficieze de o gamă mai diversificată și mai accesibilă de servicii de comunicații.

Aceasta poate și trebuie să fie făcută în concordanță cu regulile de concurență pentru dezvoltarea unei piețe concurențiale a serviciilor oferite consumatorului final și pentru evitarea abuzului de poziție dominantă a operatorilor care oferă accesul la facilitățile și serviciile de interconectare.

2. Consiliul Concurenței tratează acordurile de acces din domeniul comunicațiilor electronice prin prisma principiilor de

¹⁾ Legea concurenței nr. 21 din 10 aprilie 1996, republicată, a fost modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 459 din 6 iulie 2010.

concurență. Prezentele instrucțiuni tratează modul în care regulile și procedurile de concurență se aplică acordurilor de acces în contextul armonizării legislației naționale cu legislația europeană din sectorul comunicațiilor electronice.

3. Potrivit prevederilor art. 5 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat²⁾, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Concurenței, alături de autoritățile de concurență ale statelor membre, a devenit competent să aplice prevederile art. 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene³⁾, denumit în continuare *TFUE*, în cazuri individuale. Astfel, în cazurile în care actele sau faptele întreprinderilor ori asociațiilor de întreprinderi pot afecta comerțul dintre statele membre ale Uniunii Europene, potrivit art. 3 din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *lege*, se vor analiza faptele atât din punctul de vedere al incidenței prevederilor legii, cât și al prevederilor art. 101, respectiv art. 102 din *TFUE*.

4. În România, la momentul adoptării prezentelor instrucțiuni, cadrul legal de reglementare este constituit din: Ordonanța Guvernului nr. 34/2002 privind accesul la rețelele publice de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora⁴⁾, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 527/2002, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *OG 34/2002*, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 591/2002⁵⁾, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 304/2003 pentru serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, republicată⁶⁾, Hotărârea Guvernului nr. 1.208/2007 privind condițiile generale referitoare la interoperabilitatea serviciilor de televiziune digitală interactivă, precum și a echipamentelor de televiziune digitală ale consumatorilor⁷⁾, Hotărârea Guvernului nr. 810/2009 privind condițiile referitoare la sistemele de acces condiționat la serviciile de difuzare în format digital a programelor de radio și televiziune⁸⁾ și Strategia națională privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice, aprobată prin Ordinul ministrului comunicațiilor și societății informaționale nr. 461/2009, cu modificările și completările ulterioare.

5. În sectorul comunicațiilor electronice, cadrul legal specific, armonizat cu reglementările europene, permite și simplifică posibilitățile întreprinderilor de a iniția noi activități pe piețele serviciilor de comunicații electronice și astfel permite utilizatorilor finali să beneficieze de rezultatele unei concurențe mai puternice. Aceste avantaje nu trebuie să fie periclitate de practicile restrictive sau abuzive ale întreprinderilor: noilor intrați trebuie să li se garanteze dreptul de a avea acces la rețelele operatorilor de comunicații electronice aflați în poziție dominantă. Din acest motiv, regulile de concurență sunt esențiale pentru a asigura obținerea acestei evoluții. Autoritățile

care au un rol în supravegherea acestui sector sunt: Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, denumită în continuare *ANCOM*, și Consiliul Concurenței. Pentru ca procesul de concurență să funcționeze corect pe piață, este necesară asigurarea conlucrării dintre aceste autorități.

6. Capitolul I al prezentelor instrucțiuni stabilește cadrul general și detaliază modul în care autoritatea de concurență intenționează să protejeze drepturile întreprinderilor și ale utilizatorilor potrivit regulilor de concurență și să evite multiplicarea inutilă a procedurilor. Capitolul II stabilește modalitatea de definire a pieței în acest sector. Capitolul III detaliază principiile pe care Consiliul Concurenței le va urma în aplicarea regulilor de concurență, în scopul de a ajuta întreprinderile de pe piața comunicațiilor electronice să aibă în vedere respectarea cerințelor legii la încheierea acordurilor de acces. Principiile prevăzute în prezentele instrucțiuni se aplică nu numai serviciilor de comunicații electronice tradiționale, pe linii fixe, ci și celorlalte tipuri de servicii de comunicații electronice, inclusiv unor domenii precum comunicațiile prin satelit și comunicațiile mobile.

7. Prezentele instrucțiuni se bazează pe aspecte care au apărut datorită procesului de dezvoltare și convergență a sectoarelor de comunicații electronice, radiodifuziune și tehnologia informației, precum și întăririi concurenței de pe aceste piețe. Această dinamică poate conduce la necesitatea de a adapta scopul și principiile prevăzute în prezentele instrucțiuni unor noi segmente din sectorul comunicațiilor mobile.

8. Prezentele instrucțiuni nu își propun să realizeze o analiză exhaustivă a tuturor problemelor posibile de concurență din acest sector, întrucât în acest domeniu pot apărea probleme noi.

CAPITOLUL I Cadrul general

SECȚIUNEA 1

Relațiile dintre regulile de concurență și reglementarea specifică a sectorului

9. Problemele de acces sunt reglementate în România prin *OG 34/2002*. În cazul în care un furnizor de servicii întâmpină o problemă de acces, cum ar fi refuzul nejustificat al unui operator ce deține o poziție dominantă pe piața comunicațiilor electronice de a furniza sau furnizarea în termeni nerezonabili a accesului de care solicitantul are nevoie pentru a oferi un anumit serviciu consumatorilor săi, trebuie să ia în considerare un număr de posibilități în vederea găsirii unei soluții. În general, în situația în care se confruntă cu o problemă de acces, părțile lezate au două posibilități:

- a) procedurile specifice de acțiune în fața *ANCOM*, stabilite acum în concordanță cu dreptul comunitar; și/sau
- b) o acțiune în fața autorității de concurență sau a instanței judecătorești.

²⁾ Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat. Text cu relevanță pentru SEE (publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L nr. 1 din 4 ianuarie 2003, p. 1—25), completat și modificat. Textul consolidat, la adresa: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2003R0001:20061018:RO:PDF>

³⁾ Versiune consolidată a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C, nr. 115 din 9 mai 2008.

⁴⁾ Prin Ordonanța Guvernului nr. 34/2002 a fost preluată Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora, denumită în continuare *Directiva de acces*.

⁵⁾ Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 457 din 27 iunie 2002, a fost preluată Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, denumită în continuare *Directiva-cadru*.

⁶⁾ Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 343 din 5 mai 2008.

⁷⁾ Hotărârea Guvernului nr. 1.208/2007 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 692 din 11 octombrie 2007.

⁸⁾ Hotărârea Guvernului nr. 810/2009 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 541 din 4 august 2009.

Consiliul Concurenței are în vedere faptul că ANCOM are atribuții diferite și operează într-un cadru legal diferit de cel al Consiliului Concurenței, în cazul în care acesta din urmă aplică regulile de concurență. Acest cadru legal specific sectorului bazat pe considerații de politică a comunicațiilor electronice poate avea obiective specifice, dar aflate în concordanță cu obiectivele politicii de concurență. Astfel, ANCOM identifică piețele relevante din sectorul comunicațiilor electronice și realizează analizele de piață pe piețele identificate, cu respectarea principiilor instituite prin lege și prin regulamentele emise în aplicarea acestora. Reglementările ANCOM și analizele de piață care stau la baza acestor reglementări, înainte de a fi adoptate, sunt supuse atenției Consiliului Concurenței, care își exprimă punctul de vedere referitor la acestea.

Consiliul Concurenței va coopera cu ANCOM potrivit cadrului legal și Protocolului de cooperare, iar pentru aspectele specifice legate de acces, a se vedea și OG 34/2002. Regulile de concurență nu oferă remedii pentru soluționarea tuturor problemelor din domeniul comunicațiilor electronice. Prin urmare, ANCOM are o sferă de activitate semnificativ extinsă și un rol important în reglementarea acestui sector. La nivel european, Comisia Europeană încurajează o politică a noilor intrați, deoarece o bună parte din creșterea industriei de telecomunicații se datorează serviciilor oferite de furnizorii de servicii independenți. Chestiunile legate de acces sunt de o importanță majoră datorită faptului că oferă posibilitatea unor noi agenți economici de a intra pe piețele serviciilor de comunicații electronice, dar, în același timp, pot implica dorința celor deja prezenți pe piață de a-și prezerva pozițiile privilegiate pe piață⁹⁾.

10. Este, de asemenea, important faptul că legislația din domeniul comunicațiilor electronice impune operatorilor de comunicații electronice care au o putere semnificativă de piață obligații de transparență și de nediscriminare, care sunt mai numeroase decât cele impuse potrivit prevederilor art. 6 din lege, respectiv ale art. 102 din TFUE. Această legislație stabilește obligații referitoare la transparență, obligații de furnizare și obligații legate de modalitatea de stabilire a tarifelor. Obligațiile menționate sunt impuse de către ANCOM, care are, de asemenea, competențe în asigurarea unei concurențe efective pe piață.

Astfel, furnizorii de infrastructură și servicii de acces și contractanții, individual sau în asociații, prin reglementările/intervențiile ANCOM și/sau intervențiile Consiliului Concurenței, pot fi constrânși să respecte legislația concurențială în prevederile contractuale sau statutare, să nu îngreuească concurența prin clauze tehnice ori economice nejustificate, prin lipsă de transparență în legătură cu specificațiile tehnice, caracteristicile rețelei, modalitățile și condițiile de furnizare și utilizare, informațiile contabile și tarifele practicate, precum și să asigure calitatea accesului și disponibilitatea serviciilor conexe necesare, în mod nediscriminatoriu, pe baze economice.

11. Potrivit prevederilor art. 6 din lege, respectiv prevederile art. 102 din TFUE, prezentele instrucțiuni au în vedere inclusiv situația în care, înainte de liberalizare, pe piață, în anumite

segmente, a existat un operator de comunicații electronice care deținea o poziție de monopol, perpetuată ca monopol sau ca o poziție dominantă. Existența și poziția pe piață a operatorilor concurenți sunt relevante pentru a determina dacă există o poziție dominantă a unui anumit operator sau o poziție dominantă colectivă: referirile din prezentele instrucțiuni la poziția dominantă vor fi interpretate în acest sens.

12. ANCOM, care are jurisdicție asupra drepturilor de acces, trebuie să se asigure că acțiunile pe care le întreprinde sunt în concordanță cu dreptul concurenței. Această obligație presupune să nu întreprindă acțiuni contrare legislației concurenței.

13. Acordurile de acces reglementează — în principiu — furnizarea anumitor servicii între întreprinderi independente și nu conduc la crearea unei entități autonome, distincte de părțile acordului. De aceea, în mod general, acordurile de acces nu cad sub incidența Regulamentului privind concentrările economice, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 385/2010¹⁰⁾.

14. Potrivit Regulamentului privind analiza și soluționarea plângerilor referitoare la încălcarea prevederilor art. 5, 6 și 9 din Legea concurenței nr. 21/1996 și a prevederilor art. 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pus în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 499/2010¹¹⁾, Consiliul Concurenței poate analiza un acord de acces ca urmare a:

a) unei plângeri împotriva unui acord de acces restrictiv ori împotriva unui comportament al unei întreprinderi aflate în poziție dominantă privind acordarea sau refuzul de a acorda accesul;

b) unei proceduri inițiate din oficiu de către autoritatea de concurență referitoare la modalitatea de acordare a accesului sau la refuzul de acordare a accesului;

c) unei investigații a întregului sector.

15. Există un număr de domenii în care acordurile vor fi supuse atât regulilor de concurență, cât și reglementărilor specifice sectorului de comunicații electronice. Acestea din urmă au ca scop stabilirea unui regim juridic pentru aceste acorduri. Întreprinderile ce operează în sectorul comunicațiilor electronice trebuie să fie conștiente că respectarea regulilor de concurență nu le absolvă de îndatorirea de a se supune obligațiilor ce le pot fi impuse în contextul reglementărilor specifice din domeniu și viceversa.

SECȚIUNEA a 2-a

Modul de acțiune al Consiliului Concurenței în legătură cu acordurile de acces

16. Având în vedere importanța acordurilor de acces¹²⁾, luate ca întreg, Consiliul Concurenței reglementează cadrul juridic în care aceste acorduri să fie încheiate. Acordurilor de acces care conțin clauze anticoncurențiale le sunt aplicabile prevederile art. 5 din lege, respectiv art. 101 din TFUE. Acordurilor care implică întreprinderi aflate în poziție dominantă sau de monopol le pot fi aplicate prevederile art. 6 din lege, respectiv art. 102 din TFUE.

⁹⁾ Din aceste motive, imediat după stabilirea unui cadru reglementator, atât aplicarea regimului reglementator, cât și aplicarea legislației concurenței prezintă importanță, în sensul de a asigura faptul că barierele legale deja eliminate nu vor fi înlocuite de bariere structurale datorate menținerii artificiale a unei structuri monopolistice *de facto* a pieței.

¹⁰⁾ Publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 și 553 bis din 5 august 2010.

¹¹⁾ Publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 687 din 12 octombrie 2010.

¹²⁾ Conform OG 34/2002, prin *acord de acces* se înțelege punerea la dispoziția unui terț de spații, echipamente sau servicii, în condiții determinate, în mod exclusiv ori neexclusiv, necesare în scopul furnizării de servicii de comunicații electronice; accesul cuprinde, printre altele:

- accesul la elemente ale rețelei și la infrastructura asociată, care poate implica conectarea echipamentelor, prin mijloace fixe sau nonfixe, incluzând accesul la bucla locală și la infrastructura și serviciile necesare furnizării de servicii prin bucla locală;
- accesul la infrastructura fizică, inclusiv clădiri, conducte și piloni;
- accesul la sisteme software relevante, inclusiv la sistemele de asistență operațională;
- accesul la sisteme de conversie a numerelor sau la sistemele care au o funcționalitate echivalentă;
- accesul la rețele fixe și mobile, în special pentru roaming;
- accesul la sistemele de acces restricționat pentru serviciile de televiziune digitală;
- accesul la serviciile de rețele virtuale.

SECȚIUNEA a 3-a

Plângeri

17. Persoanele fizice sau juridice care au un interes legitim pot, în condițiile prevăzute prin lege, să înainteze o plângere Consiliului Concurenței, solicitând efectuarea de investigații și impunerea încetării unei încălcări a prevederilor art. 5 sau 6 din lege, respectiv, după caz, a prevederilor art. 101 sau 102 din TFUE.

18. Consiliul Concurenței, în analiza fiecărui caz adus în atenția sa, va examina posibilitatea de a stabili existența încălcării și cât de semnificative sunt efectele presupusei încălcări asupra concurenței, în scopul de a-și îndeplini, în cele mai bune condiții posibile, sarcina sa de a asigura respectarea prevederilor art. 5 și 6 din lege, respectiv a prevederilor art. 101 și 102 din TFUE.

19. Cu privire la acțiunile înaintea ANCOM, OG 34/2002 prevede că aceasta are competența de a interveni și de a impune schimbări atât în ceea ce privește existența, cât și în ceea ce privește conținutul acordurilor de acces. ANCOM trebuie să țină cont de necesitatea de a stimula o piață concurențială și poate impune condiții uneia sau mai multor părți, pentru a asigura concurența efectivă.

SECȚIUNEA a 4-a

Investigații din oficiu și investigații sectoriale

20. În situația în care se va dovedi necesar, Consiliul Concurenței poate declanșa o investigație din oficiu. De asemenea, poate declanșa investigații care pot acoperi întregul sector.

SECȚIUNEA a 5-a

Amenzi

21. În condițiile prevăzute de lege, Consiliul Concurenței poate impune amenzi de până la 10% din cifra de afaceri anuală întreprinderilor care, cu intenție sau din culpă, încalcă prevederile art. 5 alin. (1) sau art. 6 din lege, precum și prevederile art. 101 și 102 din TFUE.

În cazul în care acordurile îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 5 alin. (2) sau (3) din lege, sunt considerate legale, fără a fi necesară notificarea acestora de către părți și emiterea unei decizii de către Consiliul Concurenței.

Întreprinderii sau asociației de întreprinderi care invocă beneficiul prevederilor art. 5 alin. (2) sau (3) din lege îi revine sarcina de a dovedi că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de respectivele alineate. Cu toate acestea, Consiliul Concurenței poate retrage această imunitate la amendă, informând întreprinderea implicată că, după o examinare preliminară, apreciază că interdicția prevăzută la art. 5 alin. (1) din lege, respectiv la art. 101 alin. (1) din TFUE este aplicabilă acordului și, prin urmare, aplicarea prevederilor art. 5 alin. (2), respectiv a prevederilor art. 101 alin. (3) din TFUE nu este justificată.

CAPITOLUL II

Piațele relevante

22. În cursul investigării cazurilor potrivit prevederilor cap. I, definirea pieței relevante se efectuează potrivit Instrucțiunilor privind definirea pieței relevante, emise de către Consiliul Concurenței.

23. Există 3 surse principale de presiune concurențială asupra întreprinderilor: substituibilitatea din punctul de vedere

al cererii, substituibilitatea din punctul de vedere al ofertei și concurența potențială, prima constituind cea mai rapidă și mai eficientă forță de disciplinare a furnizorilor unui serviciu sau ai unui produs dat. Substituibilitatea din punctul de vedere al cererii este — prin urmare — principalul instrument folosit pentru definirea pieței relevante a produsului, în scopul identificării restricțiilor asupra concurenței în sensul prevederilor art. 5 alin. (1) și al prevederilor art. 6 din lege.

24. Substituibilitatea din punctul de vedere al ofertei poate fi folosită, în cazul în care circumstanțele o justifică, ca un element suplimentar pentru definirea pieței relevante. În practică, aceasta nu poate fi distinsă, în mod clar, de concurența potențială. Substituibilitatea din punctul de vedere al ofertei și concurența potențială sunt folosite pentru a determina dacă o întreprindere are poziție dominantă, dacă restricționarea concurenței este semnificativă în sensul prevederilor art. 5 din lege sau dacă concurența a fost eliminată.

25. În analiza piețelor relevante este necesar să se aibă în vedere dezvoltarea pieței pe termen scurt.

Următoarele secțiuni stabilesc principii de bază cu relevanță în sectorul comunicațiilor electronice.

SECȚIUNEA 1

Piața relevantă a produsului și/sau a serviciilor**Piața relevantă a produsului**

26. Pct. II.8 din Instrucțiunile privind definirea pieței relevante, puse în aplicare prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 388/2010¹³⁾, prevede că *pieța relevantă a produsului* „cuprinde toate produsele și/sau serviciile pe care consumatorul le consideră interschimbabile sau substituibile, datorită caracteristicilor, prețurilor și utilizării acestora”.

27. Liberalizarea sectorului comunicațiilor electronice a condus la apariția unui alt tip de piață, acela al accesului la infrastructurile care sunt necesare pentru furnizarea acestor servicii liberalizate¹⁴⁾. Fără interconectare nu este posibil, din punct de vedere comercial, pentru terți să furnizeze o gamă completă de servicii, cum ar fi cele de telefonie fixă sau mobilă.

28. În consecință, pentru sectorul comunicațiilor electronice se pot defini cel puțin două tipuri de piețe relevante care pot fi luate în considerare — cea a serviciului furnizat utilizatorilor finali și cea a accesului la facilitățile necesare pentru a furniza serviciul către utilizatorii finali. În fiecare caz va fi necesară definirea piețelor relevante ale accesului și ale serviciului prestat utilizatorilor finali¹⁵⁾.

29. După caz, Consiliul Concurenței va folosi testul pieței relevante, care constă în a analiza dacă, în situația în care toți furnizorii serviciilor în cauză ar crește prețurile cu 5—10%, profiturile lor colective ar crește. Potrivit acestui test, dacă profiturile lor colective ar crește, piața analizată constituie o piață relevantă separată, distinctă.

30. Consiliul Concurenței consideră că principiile generale de definire a pieței relevante a produsului din dreptul concurenței se aplică și piețelor relevante specifice din domeniul comunicațiilor electronice. Datorită dinamicii schimbărilor de ordin tehnologic din acest domeniu, orice încercare de a defini piețele particulare ale produsului în prezentele instrucțiuni prezintă riscul de a deveni rapid inadecvată și inutilă. Definirea unor piețe particulare ale produsului se va realiza pe baza examinării detaliate a fiecărui caz individual.

Piața serviciilor

31. Aceasta poate fi definită, în sens larg, ca fiind furnizarea oricărui serviciu de comunicații electronice către utilizatori.

¹³⁾ Publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 5 august 2010.

¹⁴⁾ Interconectarea cu rețeaua publică de comunicații electronice comutată este un exemplu tipic de acces.

¹⁵⁾ De exemplu, interconectarea cu rețeaua publică de comunicații electronice și furnizarea serviciilor de telefonie publică.

Diferite servicii de comunicații electronice vor fi considerate substituibile dacă prezintă un grad suficient de interschimbabilitate pentru utilizatorii finali, ceea ce înseamnă că poate exista o concurență reală între diferiții furnizori ai acestor servicii.

Accesul la infrastructuri

32. Pentru ca un furnizor să presteze servicii utilizatorilor finali, acesta poate solicita accesul la una sau mai multe infrastructuri¹⁶⁾ în aval sau în amonte. Acest acces poate fi realizat la nivel fizic prin infrastructura specializată individuală sau partajată, care este furnizată fie în mod autonom, fie închiriată de la un furnizor de infrastructură la nivel local. Acest acces poate fi realizat, de asemenea, fie printr-un furnizor de servicii care are deja ca abonați acești utilizatori finali, fie printr-un furnizor de interconectare care are acces direct/indirect la punctele terminale considerate.

33. Pe lângă accesul fizic la rețea, un furnizor poate avea nevoie de acces la alte infrastructuri pentru a putea oferi serviciile către utilizatorii finali și pentru a face cunoscute utilizatorilor finali serviciile sale. În situația în care o întreprindere deține o poziție dominantă în furnizarea de servicii, cum ar fi serviciile de date, pot apărea probleme similare cu cele legate de accesul fizic la infrastructuri, precum și problematice legate de serviciile asociate, care, deși neconstituite în piețe distincte, pot să constituie obiect de reglementare, respectiv impunere de sarcini.

34. Într-o serie de cazuri, Consiliul Concurenței va trebui să se ocupe de problemele legate de accesul fizic, o importanță deosebită prezentând accesul la infrastructura rețelei operatorului de comunicații electronice aflat în poziție dominantă.

35. Amniți operatori de comunicații electronice dominanți pot fi tentați să se opună acordării accesului unor terți furnizori de servicii ori altor operatori de rețea, în special în domeniile în care serviciile propuse vor concura cu serviciile furnizate de către însuși operatorul de comunicații electronice aflat în poziție dominantă. Această opoziție se va manifesta prin întârzierea nejustificată în acordarea accesului, prin refuzul de a permite accesul sau prin condiționarea accesului de acceptarea unor condiții dezavantajoase pentru solicitant. Este rolul legislației concurenței să asigure un mediu concurențial optim pentru dezvoltarea acestor piețe de acces și pentru ca operatorii de comunicații electronice dominanți să nu exercite controlul asupra accesului cu scopul de a frâna dezvoltarea piețelor acestor servicii.

SECȚIUNEA a 2-a

Piața geografică relevantă

36. Piața geografică relevantă este definită în pct. II.9 din Instrucțiunile privind definirea pieței relevante, puse în aplicare prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 388/2010, ca „zona în care întreprinderile în cauză sunt implicate în cererea și oferta de produse sau servicii, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi delimitată de zonele geografice învecinate, deoarece condițiile de concurență diferă în mod apreciabil în respectivele zone”.

37. Cu privire la piața furnizării serviciilor de comunicații electronice și a accesului, piața relevantă geografică va fi zona

în care condițiile obiective de concurență care se aplică furnizorilor de servicii sunt similare și în care concurenții sunt în măsură să își ofere serviciile. Prin urmare, va fi necesar să se examineze posibilitatea de acces al acestor furnizori de servicii și al utilizatorilor finali în orice parte a acestei zone, în condiții similare și viabile din punct de vedere economic. Este necesar să fie evaluate condițiile de reglementare, cum ar fi termenii licențelor și orice drepturi speciale sau exclusive deținute de către furnizorii locali ai accesului.

CAPITOLUL III

Principii

38. Consiliul Concurenței va aplica, în cazurile analizate, principiile dreptului concurenței.

39. Prevederile art. 5 și 6 din lege se aplică și acordurilor sau practicilor care au fost aprobate ori autorizate de către ANCOM sau în cadrul cărora autoritatea a solicitat includerea unor condiții, la cererea uneia ori a mai multor părți implicate. Aceste condiții nu trebuie să contravină regulilor de concurență.

40. ANCOM poate impune standarde stricte de transparență, obligații cu privire la practicile de furnizare și de stabilire a tarifelor sau prețurilor. Dacă se consideră necesar, legislația specifică din domeniul comunicațiilor electronice va fi folosită ca un instrument în sprijinul interpretării normelor de concurență. Având în vedere obligația ANCOM de a asigura o concurență efectivă, aplicarea normelor de concurență este, de asemenea, necesară pentru o interpretare corespunzătoare a legislației specifice din domeniu.

SECȚIUNEA 1

Poziția dominantă — art. 6 din lege

41. Pentru ca o întreprindere să poată opera pe piața serviciilor de comunicații electronice, aceasta trebuie să obțină accesul la diverse infrastructuri și/sau servicii¹⁷⁾. Accesul la această rețea va fi aproape întotdeauna controlat de către operatorul de comunicații electronice aflat în poziție dominantă. În ceea ce privește acordurile de acces, poziția dominantă concretizată în controlul asupra facilităților va fi cel mai important aspect.

42. Aprecierea dacă o întreprindere se află sau nu într-o poziție dominantă nu depinde doar de drepturile legale acordate acesteia. Simpla eliminare a unui monopol legal nu pune capăt existenței unei poziții dominante. Apariția și dezvoltarea unei concurențe efective din partea altor furnizori de rețele, cu capacitate adecvată și cu acoperire geografică corespunzătoare, se vor produce într-o perioadă semnificativă de timp.

43. În sectorul comunicațiilor electronice, este posibil ca un operator să dețină o poziție foarte puternică pe piața infrastructurii și pe piețele din avalul pieței infrastructurii. Pentru analiza cazurilor de dominanță se va analiza comportamentul ținând cont de gradul de integrare verticală, de posibile efecte pe piețe orizontale asociate și jurisprudența specifică aferentă¹⁸⁾.

Costurile infrastructurii constituie, în general, elementul de cost cel mai ridicat al operațiunilor de pe piața din aval. Mai mult, operatorii vor întâlni, de multe ori, aceiași concurenți atât pe piața infrastructurii, cât și pe piețele din aval.

¹⁶⁾ De exemplu, pentru a livra fizic servicii utilizatorilor finali, furnizorul va trebui să aibă acces la punctele terminale ale rețelei de comunicații electronice la care acești utilizatori finali sunt conectați.

¹⁷⁾ Pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice, spre exemplu, va fi necesară de obicei interconectarea cu rețeaua publică de comunicații electronice.

¹⁸⁾ Cauza C-333/94 P, *Tetra Pak International SA v. Comisia* [1996] ECR I-5951. Hotărârea Curții Europene de Justiție în Cauza *Tetra Pak* este una deosebită importantă în sectorul comunicațiilor electronice. Pe fiecare dintre piețe Tetra Pak avea aceiași consumatori potențiali și aceiași concurenți. Curtea a reținut că, având în vedere legăturile de strâns între piața pe care exista o poziție dominantă și celelalte piețe, precum și cota extrem de mare de pe prima piață, Tetra Pak era într-o situație comparabilă cu aceea a deținerii unei poziții dominante pe piața în cauză ca un întreg. Cauza *Tetra Pak* privește legătura strânsă între piețe orizontale; totuși analiza este aplicabilă de asemenea piețelor verticale, strâns legate, deseori întâlnite în sectorul comunicațiilor electronice.

44. Este posibil ca, în acest mod, să fie puse în evidență anumite situații în care există piețe strâns legate, iar un operator să dețină o poziție semnificativă pe cel puțin una dintre aceste piețe.

45. Dacă aceste condiții sunt îndeplinite, Consiliul Concurenței este acela care va determina dacă operatorul în cauză se află într-o situație similară cu deținerea unei poziții dominante pe aceste piețe, printr-o întreg.

46. În sectorul comunicațiilor electronice, conceptul de „facilități esențiale” va juca, în numeroase situații, un rol important în stabilirea obligațiilor ce incumbă operatorilor de comunicații electronice aflați în poziție dominantă. Acest termen este utilizat pentru a desemna o facilitate sau infrastructură ori un pachet de servicii care este esențială/esențial pentru asigurarea conexiunii cu consumatorii și/sau pentru a permite concurenților să își desfășoare activitatea și care nu poate fi reprodusă prin mijloace rezonabile.

47. O întreprindere care controlează accesul la facilitățile esențiale deține o poziție dominantă în sensul prevederilor art. 6 din lege, respectiv în sensul prevederilor art. 102 din TFUE. De asemenea, o întreprindere poate deține o poziție dominantă în sensul prevederilor art. 6 din lege, respectiv ale art. 102 din TFUE, și fără a controla o facilitate esențială.

Piața serviciilor

48. Unul dintre factorii folosiți pentru a evalua puterea pe piață a unei întreprinderi este reprezentat de vânzările acelei întreprinderi, exprimate ca procentaj din totalul vânzărilor de servicii substituibile pe piața geografică relevantă. În ceea ce privește piața serviciilor, Consiliul Concurenței va determina, printre altele, cifra de afaceri corespunzătoare serviciilor substituibile, excluzându-se vânzările ori autofurnizarea de servicii de interconectare și vânzarea sau autofurnizarea infrastructurii locale, luând în considerare condițiile de competitivitate și structura ofertei și a cererii de pe piață.

Accesul la facilități

49. Conceptul de „acces” se poate referi la o multitudine de situații, inclusiv la disponibilitatea unor linii de închiriat care să îi permită furnizorului de servicii să își construiască propria rețea și să realizeze propria interconectare în sens restrâns, care înseamnă interconectarea a două rețele de comunicații electronice¹⁹⁾. În materie de acces, este mare probabilitatea ca operatorul fost monopolist să continue să ocupe o poziție dominantă pentru o anumită perioadă. Acest operator care controlează infrastructurile este de obicei cel mai puternic prestator de servicii, până acum el neavând nevoie să distingă între realizarea serviciului și furnizarea acestuia către utilizatorii finali. Un operator care era — în același timp — și furnizor de servicii nu cerea subdiviziunilor sale care operau în aval să plătească pentru acces și, prin urmare, să se calculeze venitul corespunzător utilizării infrastructurii respective.

Când un operator furnizează, deopotrivă, accesul și serviciile, este necesar să se separe pe cât este posibil veniturile corespunzătoare fiecăreia din aceste piețe înainte de a utiliza veniturile ca bază pentru calcularea cotei pe care o deține întreprinderea respectivă pe fiecare dintre piețele pe care acționează. Autoritatea de reglementare poate impune obligații operatorilor desemnați ca având putere semnificativă de piață:

a) potrivit prevederilor art. 11 alin. (1) din OG 34/2002 și prevederilor art. 8 din același act normativ, obligații privind evidența contabilă separată, în cadrul contabilității interne de gestiune, pentru anumite activități care au legătură cu

interconectarea rețelelor de comunicații ori cu accesul la aceste rețele sau la infrastructura asociată;

b) potrivit prevederilor art. 11 alin. (2) din OG 34/2002, în special unui operator integrat pe verticală, obligații privind urmărirea distinct, în evidența corespunzătoare, a tarifelor la vânzarea de gros și a tarifelor de transfer intern, pentru a asigura, între altele, îndeplinirea obligației de nediscriminare impuse sau pentru a împiedica subvenționarea încrucișată ori practicile de „margin squeeze”.

50. Semnificația economică a obținerii accesului depinde, printre altele, de acoperirea rețelei cu care se solicită interconectarea. De aceea, adițional folosirii cifrelor de afaceri, Consiliul Concurenței va lua în considerare, ori de câte ori este posibil, numărul clienților care s-au abonat la serviciile companiei care deține o poziție dominantă, prin comparație cu numărul celor pe care furnizorul de servicii care solicită accesul intenționează să îl aibă. În consecință, puterea pe piață a unei anumite întreprinderi va fi dimensionată în parte prin numărul abonaților care sunt conectați la punctele terminale ale rețelei de comunicații electronice, putere de piață pe care întreprinderea a exprimat-o procentual prin raportarea numărului său de abonați la totalul numărului de abonați conectați la terminalele din zona geografică relevantă. În caz de necesitate se vor lua în considerare costurile, prețurile și structura pachetelor de servicii oferite de furnizorul accesului, atât la nivelul utilizatorului final, cât și la nivelul interconectării operatorului care solicită și, respectiv, obține accesul.

Substituibilitatea din punct de vedere al ofertei

51. Potrivit prevederilor pct. 26, substituibilitatea din punct de vedere al ofertei este, de asemenea, importantă pentru stabilirea existenței unei poziții dominante pe o piață dată. O cotă de piață de peste 40% este, de obicei, suficientă pentru a demonstra existența unei poziții dominante, deși există și alți factori care vor fi luați în considerare²⁰⁾.

Alți factori relevanți

52. Pentru determinarea existenței unei poziții dominante a unui operator, în plus față de informațiile referitoare la cota de piață și substituibilitatea din punct de vedere al ofertei, Consiliul Concurenței va analiza, de asemenea, dacă operatorul are acces privilegiat la facilități care nu pot fi — din motive rezonabile — replicate într-o perioadă scurtă de timp, fie din motive legale, fie pentru că ar fi prea costisitor.

53. Pe măsură ce apare concurența între furnizorii de acces, care va amenința poziția dominantă a întreprinderii respective, sfera de aplicare a drepturilor care sunt acordate de către autorități și, mai ales, acoperirea lor teritorială vor avea importanță în determinarea puterii pe piață. Consiliul Concurenței va urmări îndeaproape evoluția pieței referitor la aceste aspecte și va ține seama de orice condiții care afectează piața, în analiza aspectelor de acces din punctul de vedere al regulilor de concurență.

Dominanța colectivă

54. Prevederile art. 6 din lege, respectiv ale art. 102 din TFUE se aplică și în cazul în care poziția dominantă a unei întreprinderi este împărțită cu una sau mai multe întreprinderi.

55. Potrivit jurisprudenței instanțelor comunitare, se poate considera că două sau mai multe întreprinderi dețin putere dominantă colectivă dacă concurența pe piața relevantă este semnificativ împiedicată prin acțiunea comună a întreprinderilor implicate, datorită unor factori care determină anumite legături între aceștia²¹⁾. Având în vedere că pe piețele relevante din

¹⁹⁾ Spre exemplu interconectarea între o rețea fixă și una mobilă.

²⁰⁾ De exemplu, Consiliul Concurenței va examina dacă există și alți furnizori de rețele în zona geografică relevantă, pentru a determina dacă asemenea infrastructuri alternative sunt suficient de dense pentru a concura cu rețeaua operatorului în cauză și nivelul la care este posibil pentru ca noii furnizori de acces să intre pe piață.

²¹⁾ Cauza C-30/95 *Franța și alții v. Comisia — Kali & Salz*.

sectorul comunicațiilor electronice pot exista cazuri în care 2 sau mai mulți furnizori de rețele ori servicii de comunicații dețin putere semnificativă, în mod colectiv, care le permite acestora să se comporte în mod independent față de concurenți sau utilizatori, anexa nr. II la Directiva-cadru stabilește un test de determinare a puterii semnificative colective²²⁾ pe piețele din domeniul comunicațiilor electronice.

Piața îndeplinește o astfel de condiție în situația în care are caracteristici ce indică o concentrare mare a pieței, transparență sau alte trăsături precum: maturitate a pieței, cererea moderată sau stagnantă, elasticitatea scăzută a cererii, produse omogene, structura costurilor similară, cote de piață similare, lipsa inovației tehnologice, absența capacității în exces, bariere ridicate la intrarea pe piață, lipsa puterii de contracarare a cumpărătorilor, mecanisme de sancționare etc.

Aceste caracteristici nu trebuie îndeplinite în mod cumulativ pe o singură piață, iar acestea nu trebuie, de asemenea, analizate în totalitate pentru a ajunge la concluzia că există putere semnificativă pe o anumită piață.

56. Criteriile enumerate neexhaustiv de Directiva-cadru sunt detaliate în Instrucțiunile Comisiei Europene — CE, care fac referire atât la practica CE în aplicarea prevederilor fostului art. 82 din Tratatul CE, respectiv a prevederilor art. 102 din TFUE și a procedurilor de autorizare a concentrărilor economice, cât și la jurisprudența instanțelor comunitare²³⁾.

Condiții minimale pentru a identifica o poziție dominantă colectivă²⁴⁾:

a) fiecare membru al oligopolului trebuie să aibă abilitatea de a cunoaște comportamentul celorlalți membri pentru a monitoriza dacă acesta adoptă sau nu o politică comună;

b) situația de coordonare tacită trebuie să fie sustenabilă în timp, adică trebuie să existe motivația de a nu devia de la politica comună pe piață;

c) reacția posibilă din partea concurenților sau consumatorilor să nu poată pune în pericol rezultatele așteptate din aplicarea politicii comune.

57. Deși prevederile art. 5 și 6 din lege, respectiv art. 101 și 102 din TFUE descriu situații de fapt și de drept diferite, nu este exclusă o aplicare paralelă a art. 5 și 6 din lege, respectiv a art. 101 și 102 din TFUE aceluiași comportamente sau practici. Nimic nu împiedică Consiliul Concurenței să aplice doar una dintre aceste prevederi legale, chiar în situația când ambele sunt incidente.

58. Pentru ca două sau mai multe întreprinderi să se afle într-o dominanță colectivă este necesar ca acestea, împreună, să aibă în mod substanțial aceeași poziție față de clienții și concurenții lor, asemenea unei singure întreprinderi care ar deține o poziție dominantă²⁵⁾.

59. În plus, pentru ca două sau mai multe întreprinderi să se afle într-o poziție de dominanță colectivă este necesar, deși nu și suficient, ca între aceste întreprinderi să nu existe o concurență efectivă pe piața relevantă. În practică, această lipsă de concurență poate să se datoreze faptului că respectivele întreprinderi au între ele anumite legături, de tipul unor înțelegeri de cooperare sau acorduri de interconectare.

Consiliul Concurenței nu consideră însă că aceste legături sunt în mod legal absolut necesare pentru a exista o poziție de dominanță colectivă. O legătură economică suficientă pentru dominanța colectivă există în situația în care se manifestă un tip de interdependență, de genul celor care apar în situațiile de oligopol. Aceasta nu pare a reprezenta un motiv în teoria juridică sau economică pentru a solicita existența unei alte legături economice între întreprinderile aflate în situație de dominanță colectivă. De notat este faptul că, în practică, asemenea legături vor exista adesea în sectorul comunicațiilor electronice, unde operatorii de comunicații electronice aproape în mod inevitabil au diverse legături între ei.

60. În funcție de împrejurări și, în special, de relația existentă între 2 sau mai mulți operatori, este posibil ca niciunul dintre aceștia să nu dețină o poziție dominantă: cu toate acestea, împreună ei pot deține o poziție dominantă colectivă pe piața de acces la anumite facilități. Apariția altor mecanisme viabile de acces la facilități va fi luată în considerare pentru a stabili dacă există poziții dominante individuale sau colective.

SECȚIUNEA a 2-a

Abuzul de poziție dominantă

61. Aplicarea prevederilor art. 6 din lege, respectiv a prevederilor art. 102 din TFUE presupune existența unei poziții dominante și anumite legături între această poziție dominantă și un comportament presupus a fi abuziv. Sunt situații în sectorul comunicațiilor electronice în care va fi necesară examinarea unui număr de piețe asociate/relaționate, dintre care una sau mai multe poate/pot fi dominată(e) de către un anumit operator. În aceste împrejurări există un număr de situații posibile în care pot apărea abuzuri:

a) comportamentul pe piața dominată să aibă efecte pe această piață dominată;

b) comportamentul pe piața dominată să aibă efecte pe alte piețe decât cea dominată;

c) comportamentul pe altă piață decât cea dominată să aibă efecte pe piața dominată;

d) comportamentul pe altă piață decât cea dominată să aibă efecte pe o piață, alta decât cea dominată.

62. Deși circumstanțele economice și de fapt din sectorul comunicațiilor electronice prezintă adesea un caracter specific, în multe cazuri este posibilă aplicarea principiilor clasice ale dreptului concurenței. În cazul în care se analizează problemele de concurență din acest sector, este important să se aibă în vedere jurisprudența existentă și deciziile Consiliului Concurenței²⁶⁾.

Refuzul de a permite accesul la facilități și impunerea unor clauze contractuale inechitabile

63. Refuzul de a permite accesul poate constitui o practică interzisă, potrivit prevederilor art. 6 din lege, respectiv ale art. 102 din TFUE, dacă refuzul provine de la o companie care se află într-o poziție dominantă datorită controlului deținut asupra infrastructurilor, facilităților. Un refuz poate avea ca efect împiedicarea menținerii unui anumit grad de concurență care există pe piață sau dezvoltarea acestei concurențe.

²²⁾ Astfel, potrivit Directivei-cadru, „două sau mai multe întreprinderi pot fi considerate că dețin putere semnificativă în sensul art. 14 dacă, chiar în lipsa unor legături structurale sau de altă natură, operează pe o piață care poate induce efecte coordonate”.

²³⁾ Potrivit Deciziei Tribunalului de Primă Instanță, în Cauza T-102/96, *Gencor v. Comisia*, „nu există niciun motiv în termeni legali sau economici care să excludă din noțiunea de legături economice relația de interdependență existentă între părțile unui oligopol strâns în care, pe o piață cu caracteristici corespunzătoare, în special în ceea ce privește concentrarea pieței, transparența și omogenitatea produselor, aceste părți sunt în poziția de a-și anticipa reciproc comportamentul și sunt astfel puternic încurajate să își alinieze comportamentul pe piață, în special astfel încât să își maximizeze profitul comun prin restrângerea producției cu scopul de a crește prețurile”.

²⁴⁾ În Cauza T-342/99, *Airtours plc. v. Comisia*, instanța a admis că este necesară îndeplinirea a 3 condiții pentru a identifica o poziție dominantă colectivă.

²⁵⁾ Cu referire concretă la sectorul comunicațiilor electronice, dominanța colectivă ar fi realizată, de exemplu, de către 2 operatori ai infrastructurii de comunicații electronice care acoperă aceeași piață geografică.

²⁶⁾ Jurisprudență și/sau decizii ale Consiliului Concurenței referitoare, de exemplu, la exploatarea puterii pe o piață în scopul controlului altor piețe, discriminare și vânzări legate, cum ar fi servicii livrate sub formă de vânzări legate.

Refuzul nu va fi abuziv decât dacă rezultă din exploatarea abuzivă a unei poziții dominante sau produce efecte anticoncurențiale. Pe piețele serviciilor de comunicații electronice vor exista inițial puțini concurenți, iar refuzul de a permite accesul la facilități va afecta, în general, concurența de pe aceste piețe. În toate cazurile investigate de refuz, orice justificare va fi examinată cu atenție pentru a determina dacă aceasta este obiectivă.

64. Dintre situațiile de refuz acces, în sensul unei practici cu caracter anticoncurențial, se pot menționa:

a) refuzul de a permite accesul în scopul prestării unui serviciu, când altui operator i s-a permis accesul de către furnizorul de acces pentru a opera pe acea piață a serviciului;

b) refuzul de a permite accesul în scopul prestării unui serviciu, când niciunui alt operator nu i s-a acordat accesul de către furnizorul de acces pentru a opera pe acea piață a serviciului;

c) o retragere a accesului deja acordat unui anumit client.

Discriminarea

65. Referitor la prevederea pct. 64 lit. a) privitoare la refuzul de a permite accesul în scopul prestării unui serviciu, când altui operator i s-a permis accesul de către furnizorul de acces pentru a opera pe acea piață a serviciului, este clar că un refuz de a acorda accesul unui nou client, în situația în care furnizorul de acces aflat într-o poziție dominantă a acordat accesul unuia sau mai multor clienți care operează în avalul aceleiași piețe, ar constitui un tratament discriminatoriu care, dacă restricționează concurența de pe piața din aval, reprezintă un abuz. Dacă operatorii de rețea oferă aceleași servicii cu amănuntul sau unele similare cu ale operatorului care solicită accesul, ar putea exista posibilitatea restricționării în acest mod a concurenței și a abuzului de poziția lor dominantă. Ar putea exista desigur justificări pentru asemenea refuzuri²⁷⁾. În absența unei justificări obiective, un refuz reprezintă de obicei un abuz de poziție dominantă pe piața de acces.

66. În termeni generali, o companie care deține o poziție dominantă are obligația de a permite accesul, astfel încât bunurile și serviciile oferite companiilor din aval să le fie furnizate în condiții nu mai puțin favorabile decât cele acordate altor părți, inclusiv în condițiile aplicate propriilor operațiuni din aval.

Facilități esențiale

67. Cu privire la a doua ipoteză menționată, se pune întrebarea dacă cel care permite accesul trebuie să fie obligat să încheie un contract cu furnizorul de servicii, pentru a-i permite acestuia să opereze pe o nouă piață. Dacă nu există constrângeri legate de capacitate, iar compania care refuză să permită accesul la propriile facilități nu a permis accesul la acea facilitate nici propriei reprezentanțe din aval și nici altei companii care operează pe acea piață a serviciului, atunci se pune problema de a ști ce altă justificare obiectivă ar putea motiva refuzul.

68. În domeniul transportului s-a stabilit că o întreprindere care controlează o facilitate esențială trebuie să permită accesul la acea facilitate în anumite circumstanțe. Aceeași regulă se aplică și sectorului de comunicații electronice. Dacă nu există o alternativă acceptabilă din punct de vedere comercial pentru acel serviciu solicitat, atunci partea care solicită accesul nu va putea opera pe piața acelui serviciu dacă accesul nu îi este acordat. În acest caz, refuzul ar limita din acel moment dezvoltarea de noi piețe sau de noi produse pe acea piață, contrar prevederilor art. 6 lit. b) din lege, ori ar împiedica dezvoltarea concurenței existente pe piață. Un refuz având asemenea efecte poate constitui un abuz.

69. Principiul potrivit căruia întreprinderile care dețin o poziție dominantă sunt obligate să încheie contracte în anumite situații este adesea relevant în sectorul comunicațiilor electronice. În mod curent, pentru majoritatea serviciilor de comunicații electronice există monopoluri sau monopoluri virtuale în asigurarea infrastructurii de rețea. Chiar acolo unde restricțiile au fost sau vor fi în curând ridicate, concurența de pe piețele din aval va continua să depindă de prețurile și condițiile de acces la serviciile de rețea din amonte, care vor reflecta doar în mod gradual mecanismele concurențiale de pe piață. Dat fiind ritmul rapid al progresului tehnologic din sectorul comunicațiilor electronice, este posibil să apară situații în care întreprinderilor care vor încerca să ofere servicii sau produse noi, care nu concurează cu produsele și serviciile deja oferite de către operatorul cu poziție dominantă, li se va refuza accesul de către operatorul aflat în poziție dominantă.

70. Consiliul Concurenței trebuie să se asigure că deținerea controlului asupra facilităților de către anumiți operatori nu este folosită în scopul de a împiedica dezvoltarea unui mediu concurențial în sectorul comunicațiilor electronice. Unei companii care se află într-o poziție dominantă pe o piață a serviciilor și care săvârșește un abuz interzis de prevederile art. 6 din lege, respectiv de prevederile art. 102 din TFUE pe acea piață i se va cere să permită accesul unuia sau mai multor concurenți de pe acea piață la facilitățile deținute, în scopul încetării aceluși abuz. În particular, o companie poate săvârși un abuz de poziție dominantă dacă prin acțiunile sale împiedică apariția unui nou produs sau serviciu.

71. Punctul de pornire în analiza efectuată de către Consiliul Concurenței va fi identificarea unei piețe existente sau potențiale pentru care este solicitat accesul. În scopul de a determina dacă este necesar ca obligația de a permite accesul să fie impusă ca urmare a aplicării regulilor de concurență, se va lua în calcul o eventuală încălcare a obligației de nediscriminare de către compania aflată în poziție dominantă sau următoarele elemente, în mod cumulativ:

a) accesul la facilitatea în discuție este esențial pentru ca întreprinderile să poată concura pe acea piață conexasă.

Aspectul-cheie îl reprezintă determinarea elementelor care sunt esențiale. Nu este suficient ca poziția companiei care solicită accesul să fie mai avantajoasă în cazul în care accesul îi este permis, ci trebuie ca, prin refuzul de a i se acorda accesul, activitatea propusă să fie ori imposibil de efectuat, ori ineficientă din punct de vedere economic;

b) capacitatea disponibilă este suficientă pentru acordarea accesului;

c) compania care deține facilitățile nu reușește să satisfacă cererea de pe o piață a serviciului sau a produsului, blochează intrarea unui produs ori serviciu potențial sau împiedică concurența pe piața unui serviciu ori produs existent sau potențial;

d) compania care solicită accesul este pregătită să plătească un preț rezonabil și nediscriminatoriu și acceptă termenii și condițiile nediscriminatorii de acces;

e) nu există nicio justificare obiectivă de a refuza accesul.

Justificările admisibile în acest context se pot referi la dificultăți insurmontabile în acordarea accesului companiei care îl solicită sau la necesitatea celui care deține infrastructura și care a făcut investiții pentru introducerea unui produs ori serviciu nou de a beneficia de condiții și de o amânare, suficiente pentru a folosi acea facilitate în scopul de a plasa produsul sau serviciul respectiv pe piață. Cu toate acestea, orice justificare va trebui să fie examinată cu grijă de la caz la caz, întrucât este important pentru sectorul comunicațiilor electronice ca beneficiile care vor

²⁷⁾ Justificări de refuz, cum ar fi cele față de solicitanții care prezintă un risc potențial din punctul de vedere al solvabilității, dificultăți tehnico-economice justificate etc.

apărea — pentru utilizatorii finali — de pe urma dezvoltării unui mediu concurențial să nu fie compromise de acțiunile fostelor monopoluri, care vizează să împiedice apariția și dezvoltarea concurenței; în acest context, monopolurile deținute pe piețele ce implică accesul la infrastructuri — bazat pe acorduri —, piețe formate în special din servicii bazate pe accesul la infrastructuri, precum și accesul la facilitățile și elementele asociate.

72. Pentru a se determina dacă s-a săvârșit o încălcare a prevederilor art. 6 din lege, respectiv a prevederilor art. 102 din TFUE, vor fi luate în considerare atât situația reală din zona respectivă sau din alte zone geografice, cât și, dacă este relevant, relația dintre configurația tehnică a facilității și acordarea accesului.

73. Problematika privind justificarea obiectivă necesită o analiză foarte riguroasă în acest domeniu în vederea stabilirii caracterului insurmontabil al dificultăților invocate într-un anumit caz, astfel încât să se justifice refuzul de a acorda accesul; autoritățile implicate trebuie să decidă și dacă aceste dificultăți sunt suficiente pentru a prevala asupra prejudiciilor aduse concurenței în cazul în care accesul este împiedicat sau îngreunat și dacă concurența de pe piețele serviciilor din aval este limitată.

74. Furnizorul de acces ar putea manipula 3 elemente importante legate de acces, în scopul de a refuza acordarea acestuia: timpul de răspuns, configurația tehnică a rețelei și prețul.

75. Operatorii de comunicații electronice care dețin o poziție dominantă au obligația de a trata solicitările de acces în mod eficient: refuzul de a răspunde sau întârzierea inexplicabilă ori nejustificată în a da un răspuns la o solicitare de acordare a accesului poate constitui un abuz. Consiliul Concurenței va analiza răspunsul dat unei solicitări de acordare a accesului din punctul de vedere al:

a) perioadei de timp și condițiilor aplicabile în mod obișnuit de către furnizorul de acces la acordarea accesului propriilor filiale sau ramuri operaționale;

b) răspunsurilor la solicitările de acordare a accesului la facilități similare de pe alte piețe geografice;

c) explicațiilor date întârzierilor în rezolvarea solicitărilor de acordare a accesului.

76. Problematika configurației tehnice a rețelei va fi examinată în detaliu, pentru a se determina dacă este reală. În principiu, regulile de concurență impun ca părții ce solicită accesul să îi fie acordat la cel mai potrivit punct, cu condiția ca acest fapt să fie posibil din punct de vedere tehnic pentru furnizorul de acces. Problema fezabilității tehnice poate constitui o justificare obiectivă pentru un refuz de acordare a accesului²⁸; de asemenea, justificarea obiectivă poate consta în restricții de capacitate.

77. În afară de faptul că poate constitui un abuz de poziție dominantă, practicarea de prețuri excesive pentru acces poate, de asemenea, să fie echivalentă cu un refuz efectiv de a acorda accesul.

78. În cadrul acestor verificări există un număr de elemente care necesită o evaluare atentă. Problema prețului în sectorul de comunicații electronice este facilitată de posibilitatea ANCOM de a institui sisteme transparente de calcul al costurilor, potrivit prevederilor OG 34/2002.

Retragerea accesului

79. În ceea ce privește cea de-a treia situație prezentată la pct. 64 lit. c), în jurisprudența comunitară există analize și decizii referitoare la cazuri de retragere a accesului acordat

concuranților din aval, precizându-se că: „un întreprinzător care are o poziție dominantă pe o piață de materii prime și care, cu scopul de a-și păstra aceste materii prime pentru prelucrarea propriilor derivate, refuză să servească un client care este la rândul său producător de asemenea derivate, riscând — prin aceasta — să elimine concurența din partea acestui client, abuzează de poziția sa dominantă în sensul art. 86 din Tratat²⁹”.

80. Rezilierea unilaterală a acordului de acces ridică probleme similare celor examinate în cazul refuzurilor de acordare a accesului. Retragerea accesului acordat deja unui client va constitui, în mod normal, un abuz de poziție dominantă. Totuși, și în acest caz pot fi invocate motive obiective care să poată justifica rezilierea contractului, prin clauzele contractuale, forță majoră etc. Aceste motive trebuie să fie proporționale cu efectele asupra concurenței, determinate de retragerea accesului acordat.

Alte forme de abuz

81. Refuzul de a acorda accesul este doar una dintre formele posibile de abuz de poziție dominantă din acest domeniu. Abuzuri pot apărea și în cazul în care accesul a fost deja acordat. Un abuz de poziție dominantă poate apărea, printre altele, în situația în care operatorul în cauză se comportă într-o manieră discriminatorie sau în cazul în care acțiunile operatorului limitează dezvoltarea tehnică sau dezvoltarea piețelor. Următoarele reprezintă exemple neexhaustive de situații de abuz.

Configurarea rețelei

82. Configurarea rețelei de către un operator de rețea, care ocupă o poziție dominantă într-un asemenea mod încât face ca accesul să fie, în mod obiectiv, mult mai dificil pentru prestatorii de servicii, poate constitui un abuz, numai dacă aceasta nu este justificată de motive obiective. O justificare obiectivă ar putea fi aceea că această configurație conduce la îmbunătățirea eficienței generale a rețelei.

Servicii legate

83. Această problemă prezintă o importanță deosebită în cazul în care serviciile pentru care operatorul de comunicații electronice ocupă o poziție dominantă sunt legate de alte servicii, pentru care acesta nu deține o poziție dominantă. În cazul în care operatorul de rețea integrat pe verticală, care deține o poziție dominantă, obligă partea care solicită acces să cumpere unul sau mai multe servicii fără a avea o justificare adecvată, aceasta poate duce la împiedicarea concurenților furnizorului de acces în poziție dominantă de a oferi și ei — în mod independent — acele elemente ale „pachetului” de servicii. Această cerință poate astfel să constituie o încălcare a prevederilor art. 6 din lege, respectiv a prevederilor art. 102 din TFUE. Chiar în cazul în care vânzările legate de două produse sunt în concordanță cu uzanțele comerciale sau există o legătură naturală între cele două produse în cauză, asemenea vânzări pot totuși să constituie un abuz în sensul prevederilor art. 6 din lege, respectiv a prevederilor art. 102 din TFUE, cu excepția cazului când sunt justificate din punct de vedere obiectiv.

Tarifarea

84. Pentru a determina dacă tarifarea ridică probleme din punctul de vedere al aplicării regulilor de concurență, va fi necesar să se demonstreze că veniturile și costurile sunt alocate într-un mod adecvat. Alocarea incorectă a costurilor și manipularea prețurilor de transfer pot fi folosite ca mecanisme pentru a ascunde de fapt practicarea prețurilor excesive, a prețurilor de ruinare sau practicarea subvenționării încrucișate³⁰.

²⁸ De exemplu, traficul pentru care este solicitat accesul trebuie să satisfacă standardele tehnice relevante pentru infrastructură.

²⁹ Art. 86 este o referință la Tratatul Uniunii Europene din 7 februarie 1992, Maastricht. Actualmente, art. 102 din TFUE, articol transpus de art. 6 din lege.

³⁰ Situația în care diferența dintre tarifele cu ridicata și cele cu amănuntul, practicate de un operator având poziție dominantă, este atât de mică încât concurenții nu vor putea să își ofere serviciile într-o manieră profitabilă.

Prețurile excesive

85. Problemele de tarifare legate de accesul furnizorilor de servicii la infrastructura unui operator care deține o poziție dominantă sunt legate deseori de niveluri de prețuri excesive. În absența unei alternative viabile la infrastructura la care prestatorii de servicii încearcă să dobândească acces, operatorul ce deține o poziție dominantă sau de monopol poate fi tentat să practice prețuri excesive.

86. Prețul excesiv poate fi definit ca fiind „un preț exagerat în comparație cu valoarea economică a serviciului furnizat”. Acest exces poate fi, printre altele, determinat în mod obiectiv, în situația în care este posibil, prin realizarea unei comparații între prețul de vânzare al produsului în cauză și costul de producție al acestuia.

87. Pentru a determina dacă un preț este sau nu excesiv trebuie să se ia în considerare legislația specifică domeniului, acolo unde este cazul, care stabilește principiile ce trebuie respectate în materie de stabilire a prețurilor din acel sector.

88. În plus, poate servi ca indicator al prețului excesiv comparația cu alte zone geografice: dacă este posibil, se poate realiza o comparație între prețurile practicate de către o întreprindere aflată în poziție dominantă și celea practicate pe piețe care sunt deschise concurenței. O asemenea comparație poate permite să se determine dacă prețurile practicate de către compania aflată în poziție dominantă au fost sau nu corecte. În anumite circumstanțe, în situația în care nu există date comparative, ANCOM ar putea ea însăși să încerce să determine care ar fi fost prețul pe o piață deschisă concurenței. În anumite cazuri, o astfel de analiză poate fi avută în vedere și de către Consiliul Concurenței pentru a determina dacă un preț este excesiv sau nu.

Prețuri de ruinare

89. Prețurile de ruinare apar, printre altele, în cazul în care o companie aflată în poziție dominantă vinde un bun sau un serviciu la un preț situat sub cost, pe o perioadă lungă de timp, cu scopul de a împiedica noi întreprinderi să intre pe piață ori cu scopul de a elimina un concurent, ceea ce îi permite întreprinderii aflate în poziție dominantă să obțină în continuare o creștere a puterii pe piață și, ulterior, o creștere a profiturilor. Practicarea unor astfel de prețuri este interzisă prin prevederile art. 6 alin. (1) lit. e) din lege³¹⁾. În general, un preț este abuziv dacă este sub media costurilor variabile ale societății în poziție dominantă sau dacă este sub media costurilor totale și dacă practicarea sa face parte dintr-un plan anticoncurențial. În serviciile de rețea, o simplă aplicare a regulii de mai sus nu reflectă realitatea economică a acestora.

90. Costurile variabile reprezintă acele costuri care variază în funcție de cantitățile produse. O întreprindere care deține o poziție dominantă nu ar avea niciun interes să practice astfel de prețuri, cu excepția aceluia de a elimina de pe piață pe vreunul dintre concurenții săi și, prin aceasta, să aibă posibilitatea de a crește ulterior prețurile și de a profita de poziția sa de monopol; aceasta deoarece vânzarea de unități de produs la prețuri sub costurile variabile generează pierderi echivalente costurilor fixe — care rămân constante indiferent de cantitatea produsă — și, cel puțin, ale părții din costurile variabile aferente unităților respective.

91. În scopul comercializării rentabile a unui serviciu sau grup de servicii, un operator trebuie să adopte o strategie de stabilire a prețurilor care să îi permită acestuia acoperirea tuturor costurilor suplimentare prin veniturile suplimentare obținute ca

rezultat al prestării serviciului sau grupului de servicii respectiv. În cazul în care un operator în poziție dominantă fixează un preț pentru un produs sau un serviciu dat, care este inferior mediei costurilor totale reieșite din prestarea aceluia serviciu, operatorul trebuie să justifice acest preț în termeni comerciali: un operator în poziție dominantă care ar obține beneficiile de pe urma unei asemenea politici de prețuri, doar dacă unul sau mai mulți concurenți au fost afectați, trebuie considerat ca practicând un abuz.

92. Pentru a dovedi abuzul, autoritatea de concurență este aceea care trebuie să determine prețul sub care o companie ar putea obține un profit doar prin eliminarea sau slăbirea unuia ori a mai multor concurenți. Structurile de cost în industriile de rețea tind să fie diferite de majoritatea altor industrii, în măsura în care industriile de rețea suportă costuri comune mult mai mari.

93. În cazul furnizării serviciilor de comunicații electronice, un preț care este egal cu costul variabil al unui serviciu poate fi inferior prețului care trebuie practicat de către operator pentru a-și acoperi costul furnizării serviciului. Aplicând testul menționat la pct. 90 prețurilor care vor fi practicate de către un operator pe o perioadă mai mare de timp și pe care se bazează pentru a decide să investească, costurile luate în considerare trebuie să includă costul marginal care este alocat pentru furnizarea serviciului. În analiza situației se va acorda atenție perioadei adecvate de timp în care costurile vor fi analizate. În majoritatea cazurilor există motive să se considere că nu sunt indicate nici perioadele foarte scurte de timp, dar nici cele foarte lungi.

94. În aceste circumstanțe, Consiliul Concurenței va trebui deseori să examineze costurile incrementale³²⁾ medii de furnizare a serviciului, putându-se dovedi necesară analiza acestora pe o perioadă mai mare de un an.

95. În acest context, regulile specifice sectorului de comunicații electronice cu privire la cerințele de contabilitate și transparență a acestuia asigură aplicarea efectivă a prevederilor art. 6 din lege, respectiv a prevederilor art. 102 din TFUE.

Subvenționarea încrucișată

96. O practică de subvenționare încrucișată poate constitui un abuz în cazul în care un operator se află în poziție dominantă pe o piață a produsului sau a serviciului. Dovada unei asemenea practici poate fi făcută demonstrând că operațiunile din aval ale companiei în poziție dominantă nu s-ar putea desfășura profitabil pe baza prețurilor practicate în relațiile cu concurenții de pe piața din aval de către unitatea de operare din amonte a companiei în poziție dominantă. Operatorul aflat în poziție dominantă ar putea ascunde faptul că unitățile sale din aval înregistrează pierderi, alocând activităților legate de acces costuri care ar fi trebuit alocate — în mod normal — operațiunilor din aval sau determinând în mod impropriu prețurile de transfer în cadrul organizației. Prevederile OG 34/2002 abordează acest aspect, ANCOM putând impune unui operator în poziție dominantă integrat pe verticală obligații privind evidența contabilă separată, în cadrul contabilității interne de gestiune, pentru anumite activități care au legătură cu interconectarea rețelelor de comunicații electronice ori cu accesul la aceste rețele sau la infrastructura asociată. În plus, ANCOM îi poate impune să urmărească distinct tarifele la vânzarea de gros și tarifele de transfer intern pentru a asigura, între altele, îndeplinirea obligației de nediscriminare. Cu toate acestea, existența contabilităților separate nu exclude existența unui posibil abuz. Consiliul Concurenței va examina faptele pe baza unei analize de la caz la caz.

³¹⁾ O astfel de problemă ar putea să apară, de exemplu, în contextul concurenței dintre diferite rețele de comunicații electronice, în cazul în care un operator cu poziție dominantă poate avea tendința să practice prețuri foarte mici în scopul de a elimina concurența din partea altor furnizori de acces la rețea, în special a celorlalte intrări de curând pe piață.

³²⁾ Costul determinat de furnizarea suplimentară a incrementului definit de servicii sau costul care este economisit în cazul în care incrementul de servicii definit nu mai este furnizat.

97. În anumite circumstanțe, o practică de subvenționare încrucișată ar putea fi demonstrată și arătând că diferența dintre prețurile de acces practicate în relațiile cu concurenții de pe piața din aval — care include și operațiunile din aval ale companiei în poziție dominantă, dacă există — și prețul pe care operatorul de rețea îl practică pe piața din aval este insuficientă pentru a permite o furnizare a serviciului în condiții de eficiență rezonabilă pe piața din aval, pentru a obține un profit normal, cu excepția cazului când societatea aflată în poziție dominantă poate demonstra că operațiunile sale din aval se caracterizează printr-o eficacitate excepțională.

98. În ipotezele rezultate din prevederile pct. 97, concurenții de pe piața din aval se vor confrunta cu o practică de subvenționare încrucișată care i-ar putea elimina de pe piață.

Discriminare

99. Un furnizor de acces aflat în poziție dominantă nu poate face discriminări între părțile cu care a încheiat acorduri de acces diferite, în cazul în care asemenea discriminări ar restricționa concurența.

Orice diferențiere fondată mai degrabă pe utilizarea prevăzută a fi dată accesului decât pe diferențele dintre tranzacțiile ce ar putea exista pentru furnizorul de acces este contrară prevederilor art. 6 din lege, respectiv, unde este cazul, prevederilor art. 102 din TFUE, în cazul în care discriminarea riscă să restrângă sau să denatureze concurența actuală ori potențială. Această discriminare ar putea lua forma impunerii unor condiții diferite, inclusiv practicarea unor prețuri diferite sau alte diferențieri între acordurile de acces, cu excepția cazului în care asemenea discriminare ar fi în mod obiectiv justificată³³). Această discriminare ar putea să restricționeze concurența de pe piața din aval pe care compania care solicită accesul a dorit să opereze, prin faptul că ar putea limita posibilitatea aceluși operator de a intra pe piață sau de a-și extinde operațiunile de pe acea piață.

100. Această discriminare ar putea avea efect asupra concurenței și în cazul în care a avut loc între operatori de pe piețe din aval strâns legate, învecinate. În situația în care există două piețe distincte ale produsului în aval, dar unul dintre produse poate fi considerat substituibil cu celălalt, cu excepția faptului că există diferențe de preț între cele două produse, orice discriminare prin prețurile practicate în relația cu furnizorii celor două produse ar putea slăbi concurența actuală sau potențială.

101. Referitor la discriminarea prin preț³⁴), prevederile art. 6 alin. (1) lit. c) din lege, respectiv prevederile art. 102 (c) din TFUE interzic discriminarea practică de către o întreprindere ce deține o poziție dominantă față de clienții săi, inclusiv discriminarea între clienți pe baza faptului că aceștia acceptă sau nu să trateze în mod exclusiv cu acea întreprindere aflată în poziție dominantă.

102. Prevederile art. 6 din lege, iar acolo unde este cazul, prevederile art. 102 din TFUE nu pot impune unei întreprinderi aflate în poziție dominantă să nu aplice un tratament diferențiat pentru categorii diferite de clienți, în cazul în care diferențierea poate fi obiectiv justificată pe baza tipului de interconectare oferit și/sau pe baza condițiilor în vigoare de acordare a licențelor, dat fiind faptul că aceste diferențe nu determină o distorsionare a concurenței. Dimpotrivă, prevederile art. 6 din lege, respectiv ale art. 102 din TFUE interzic companiilor în poziție dominantă să practice discriminări pentru tranzacții similare, în situația în care o asemenea discriminare va avea efect asupra concurenței.

Determinarea faptului dacă aceste diferențe produc efecte distorsionante asupra concurenței trebuie efectuată în fiecare caz în parte. Din această perspectivă trebuie reamintit că

prevederile art. 5 și 6 din lege, respectiv prevederile art. 101 și 102 din TFUE se ocupă de aspecte referitoare la concurență și nu de aspecte de reglementare a diferitelor sectoare economice.

103. Discriminarea cu privire la orice aspect sau condiții ale unor acorduri de acces, fără o justificare obiectivă, poate constitui un abuz. Discriminarea se poate referi la elemente precum: fixarea tarifelor, întâzieri la acordarea accesului, aspectele tehnice ale accesului, rutare, numerotare, restricții de rețea ce exced necesităților și folosirea datelor din rețea referitoare la clienți. Totuși, existența discriminării nu poate fi demonstrată decât pe baza unei analize de la caz la caz. Discriminarea reprezintă o practică interzisă de prevederile art. 6, respectiv de prevederile art. 102 din TFUE, indiferent de faptul că aceasta rezultă sau nu în mod clar din termenii unui anumit acord de acces.

104. Există în acest context o obligație generală a operatorului de rețea de a trata clienții independenți în același mod ca și propria sa filială sau o activitate de furnizare de servicii din aval. Natura clienților și cererile acestora pot juca un rol semnificativ în determinarea faptului dacă tranzacțiile pot fi comparabile. Practicarea de prețuri diferite pentru clienți aflați pe niveluri diferite, cum ar fi cazul vânzării de gros și de detaliu, nu constituie în mod necesar o discriminare.

105. Probleme de discriminare pot apărea și în ceea ce privește configurarea tehnică a accesului, dată fiind importanța acesteia. Gradul de complexitate tehnică a accesului reprezentând restricțiile asupra tipului sau nivelului din ierarhia rețelei care asigură accesul ori capacitatea tehnică a acesteia are o importanță deosebită din punct de vedere concurențial. Acestea se pot referi la infrastructurile disponibile pentru a asigura o conexiune sau la tipul interfeței și al sistemului de semnalizare folosit pentru a determina tipul de serviciu ce poate fi pus la dispoziția părții care solicită accesul.

Numărul și/sau localizarea punctelor de conectare — cerința de a colecta și distribui traficul pentru o anumită zonă prin centrul de comutare care deservește direct acea zonă și nu la un nivel mai înalt al ierarhiei rețelei — poate juca un rol important. Partea care solicită accesul suportă cheltuieli suplimentare fie datorită furnizării legăturilor la o distanță mai mare de propriul său centru de comutare, fie datorită faptului că este obligată să plătească tarife de transport mai mari.

Accesul egal reprezentat și de un plan uniform de adresare, cum ar fi posibilitatea clienților părții care solicită accesul de a beneficia de serviciile prestate de către furnizorul de acces prin tastarea aceluiași număr de cifre ca și clienții celui din urmă, reprezintă o problemă importantă în ceea ce privește concurența în domeniul comunicațiilor electronice.

Justificări obiective

106. Justificările ar putea include factori legați de operarea efectivă a rețelei deținute de operatorul care asigură accesul sau restricții legate de licențiere³⁵).

Abuzul de poziție dominantă colectivă

107. În cazul unei dominanțe colective, comportamentul uneia sau al mai multora dintre companiile în poziție dominantă poate fi abuziv, chiar dacă celelalte nu au același comportament.

108. În completarea măsurilor prevăzute de lege, în situația în care niciun operator nu este dispus să acorde accesul și nu există nicio justificare tehnică sau comercială pentru acest refuz, ANCOM ar putea rezolva această problemă, impunând uneia sau mai multor companii obligația de a acorda accesul, potrivit prevederilor OG 34/2002.

³³) De exemplu, pe bază de costuri sau considerații tehnice ori de faptul că utilizatorii operează la niveluri diferite.

³⁴) De exemplu, deși în prezent serviciile de telefonie vocală fixă și mobilă constituie piețe ale produsului distincte, aceste piețe au o evoluție convergentă. Faptul de a practica tarife de interconectare mai mari operatorilor de telefonie mobilă, comparativ cu operatorii de telefonie fixă, va tinde să limiteze această convergență și, prin urmare, va avea efect asupra concurenței. Efecte similare asupra concurenței se pot produce și pe alte piețe de comunicații electronice. Această discriminare va fi, în orice eventualitate, dificil de justificat, dată fiind obligația de a stabili prețurile în funcție de costuri.

³⁵) De exemplu, de natura drepturilor de proprietate intelectuală.

SECȚIUNEA a 3-a

Acordurile de acces — art. 5 din lege

109. Restricțiile asupra concurenței incluse sau rezultate din acordurile de acces pot avea două efecte distincte: restrângerea concurenței dintre cele două părți la acordul de acces sau restrângerea concurenței pentru terți³⁶⁾. Mai mult, în cazul în care o parte a acordului deține o poziție dominantă, clauzele acordurilor de acces pot avea ca rezultat consolidarea poziției dominante sau extinderea acelei poziții dominante pe o piață învecinată ori pot constitui exploatarea ilegală a unei poziții dominante prin impunerea de condiții incorecte.

110. Acordurile în care accesul este, în principiu, nelimitat nu constituie în sine o restricționare a concurenței în înțelesul prevederilor art. 5 alin. (1) din lege, respectiv ale art. 101 din TFUE. În schimb, obligațiile de exclusivitate din contractele de furnizare a accesului pot conduce la restricționarea concurenței întrucât limitează accesul altor companii la infrastructură. În cazul rețelelor de comunicații electronice, majoritatea acestora dispun de o capacitate superioară celor care sunt susceptibile a avea nevoie un utilizator unic.

111. Acordurile de acces pot avea importante efecte pozitive pentru concurență, în măsura în care ele pot îmbunătăți accesul pe piețele din aval. În contextul interconectării, acordurile de acces sunt esențiale pentru asigurarea interoperabilității serviciilor și a infrastructurii, conducând astfel la intensificarea concurenței pe piețele serviciilor din aval, care pot genera o valoare suplimentară în comparație cu infrastructura locală.

112. Totuși, există riscul ca acordurile de acces sau anumite clauze ale acestora să aibă efecte anticoncurențiale. De exemplu, acordurile de acces pot:

- a) să constituie mijloace de coordonare a prețurilor;
- b) să permită partajarea piețelor;
- c) să aibă ca efect excluderea unor terți;

d) să conducă la un schimb de informații comerciale importante între părți.

113. Riscul coordonării prețurilor este deosebit de acut în sectorul comunicațiilor electronice deoarece tarifele de interconectare reprezintă adesea 50% sau chiar mai mult din totalul costurilor serviciilor furnizate, iar interconectarea cu rețeaua unui operator cu poziție dominantă este, de obicei, inevitabilă. În aceste condiții, concurența prin preț este limitată, iar riscul coordonării prețurilor este — în mod corespunzător — mai mare.

114. Mai mult, în loc să creeze o concurență între rețele, în anumite condiții, acordurile de interconectare dintre operatorii de rețele pot constitui instrumente de împărțire a piețelor între operatorul de rețea care acordă accesul și operatorii care solicită acest acces.

115. Într-un sector de comunicații electronice liberalizat, tipurile de restricții menționate anterior vor fi monitorizate de către Consiliul Concurenței potrivit regulilor de concurență. Dreptul părților afectate de orice comportamente anticoncurențiale de a se adresa autorităților de concurență nu este afectat de legislația de reglementare sectorială în vigoare.

116. Consiliul Concurenței a identificat anumite tipuri de restricții care ar putea încălca prevederile art. 5 alin. (1) din lege, respectiv ale art. 101 din TFUE. Aceste clauze sunt, în general, legate de cadrul comercial al accesului.

117. În sectorul comunicațiilor electronice, în cadrul acordurilor de interconectare, părțile vor obține — în mod inerent — anumite informații privind clienții și traficul concurenților. Acest schimb de informații poate în anumite cazuri să influențeze comportamentul concurențial al întreprinderilor implicate și ar putea să fie folosit de părți în scopul săvârșirii unor practici anticoncurențiale.

OG 34/2002 prevede că informațiile obținute de la o companie care solicită interconectarea să fie folosite numai în scopurile pentru care au fost furnizate. În vederea respectării regulilor de concurență și a prevederilor OG 34/2002, operatorii vor trebui să introducă măsuri de siguranță care să garanteze faptul că informațiile confidențiale vor fi accesibile doar acelor părți ale întreprinderii implicate în realizarea acordurilor de interconectare și că aceste informații nu vor fi folosite în scopuri anticoncurențiale. În condițiile în care aceste măsuri de siguranță sunt complete și funcționează corect, în principiu, nu există motiv pentru care simplele acorduri de interconectare să cadă sub incidența prevederilor art. 5 alin. (1) din lege, respectiv a prevederilor art. 101 din TFUE.

118. Clauzele de exclusivitate, în special cele în virtutea cărora traficul va fi condus exclusiv prin rețeaua de comunicații electronice a uneia sau a celor două părți mai degrabă decât prin cea a terțului cu care au fost încheiate acorduri de acces, vor trebui să facă obiectul unei analize prin prisma prevederilor art. 5 alin. (2) și (3) din lege, respectiv a prevederilor art. 101 alin. (3) din TFUE. Dacă nu se furnizează nicio justificare pentru această rutare, clauzele de acest gen vor fi interzise. Aceste clauze de exclusivitate nu sunt, prin urmare, inerente acordurilor de acces.

119. Este foarte puțin probabil ca acordurile de acces care au fost încheiate în scop anticoncurențial să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 5 alin. (2) și (3) din lege, respectiv de art. 101 alin. (3) din TFUE.

120. Mai mult, acordurile de acces pot avea impact asupra structurii concurențiale de pe piață. Tarifele pentru accesul local vor constitui, deseori, o parte considerabilă a costului total al serviciului furnizat consumatorului final de către partea care solicită accesul, limitând astfel posibilitatea manifestării concurenței prin preț. Datorită necesității de a proteja acest grad limitat de concurență, Consiliul Concurenței va acorda atenție examinării acordurilor de acces în contextul efectelor lor potențiale pe piețele relevante, pentru a se asigura că aceste acorduri nu constituie mijloace indirecte sau ascunse pentru fixarea sau coordonarea tarifelor plătite de către utilizatorii finali, practică ce constituie una dintre cele mai grave încălcări ale prevederilor art. 5 alin. (1) din lege, respectiv ale prevederilor art. 101 din TFUE. Din acest punct de vedere, piețele de tip oligopol vor fi tratate cu o atenție specială.

121. În plus, clauzele care implică o discriminare ce conduce la excluderea terților au în aceeași măsură și un efect de restricționare a concurenței. Cea mai importantă este discriminarea prin preț, calitate sau alte aspecte comerciale semnificative ale accesului, în detrimentul părții care solicită accesul, care are ca scop, în general, favorizarea într-o manieră incorectă a operațiunilor furnizorului de acces.

Concluzii

122. Consiliul Concurenței consideră că regulile de concurență și reglementările specifice ale sectorului formează un set coerent de măsuri pentru asigurarea unui mediu concurențial pe piețele de comunicații electronice din România.

123. În situația în care vor fi invocate regulile de concurență, Consiliul Concurenței va stabili care sunt piețele relevante și va aplica prevederile art. 5 și 6 din lege, respectiv prevederile art. 101 și 102 din TFUE, în concordanță cu principiile expuse în prezentele instrucțiuni.

124. Abordarea stabilită în prezentele instrucțiuni va promova concurența pe piețele de comunicații electronice în beneficiul consumatorilor, prin oportunitățile create pentru noii-intrați, prin încurajarea concurenței la nivelul diferitelor infrastructuri, precum și prin dezvoltarea unor noi servicii pentru consumatori.

³⁶⁾ De exemplu, printr-o exclusivitate acordată uneia sau ambelor părți la acord.

ACTE ALE COMISIEI DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR

DECIZIE

privind autorizarea funcționării ca broker de asigurare a Societății Comerciale STORMBRIDGE CORPORATION BROKER DE ASIGURARE—REASIGURARE — S.R.L.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare, și ale normelor emise în aplicarea acesteia,

în baza Hotărârii Consiliului Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor din data de 8 martie 2011, prin care s-a aprobat cererea Societății Comerciale STORMBRIDGE CORPORATION BROKER DE ASIGURARE—REASIGURARE — S.R.L. de obținere a autorizației de funcționare ca broker de asigurare,

Comisia de Supraveghere a Asigurărilor d e c i d e:

Art. 1. — Societatea Comercială STORMBRIDGE CORPORATION BROKER DE ASIGURARE—REASIGURARE — S.R.L., cu sediul social în municipiul București, calea Floreasca nr. 82, parter, ap. 1, sectorul 1, nr. de ordine în registrul comerțului J40/7200/29.07.2010, cod unic de înregistrare 27222793/29.07.2010, este autorizată să funcționeze ca broker de asigurare, având ca obiect de activitate activitatea de broker de asigurare, conform prevederilor Legii nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. — Societatea comercială prevăzută la art. 1 are dreptul de a practica activitatea de broker de asigurare începând cu data înregistrării în Registrul brokerilor de asigurare.

Art. 3. — Societatea comercială prevăzută la art. 1 are obligația să depună la Comisia de Supraveghere a Asigurărilor copii ale documentelor privind plata ratelor primelor de asigurare aferente contractului de asigurare de răspundere civilă profesională, pe măsura achitării acestora, să deschidă Jurnalul asistenților în brokeraj și să înscrie în Registrul intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări personalul propriu, conform Ordinului președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 10/2007 pentru punerea în aplicare a Normelor privind Registrul intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, cu modificările și completările ulterioare.

Președintele Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor,

Angela Toncescu

București, 14 martie 2011.

Nr. 205.

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR

DECIZIE

privind autorizarea funcționării ca broker de asigurare a Societății Comerciale DAW MANAGEMENT — BROKER DE ASIGURARE — S.R.L.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare, și ale normelor emise în aplicarea acesteia,

în baza Hotărârii Consiliului Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor din data de 8 martie 2011, prin care s-a aprobat cererea Societății Comerciale DAW MANAGEMENT — BROKER DE ASIGURARE — S.R.L. de obținere a autorizației de funcționare ca broker de asigurare,

Comisia de Supraveghere a Asigurărilor d e c i d e:

Art. 1. — Societatea Comercială DAW MANAGEMENT — BROKER DE ASIGURARE — S.R.L., cu sediul social în municipiul Constanța, Str. Interioară nr. 2 (biroul nr. 4), județul Constanța, nr. de ordine în registrul comerțului J13/363/02.03.2010, cod unic de înregistrare 26595999/03.03.2010, este autorizată să funcționeze ca broker de asigurare, având ca obiect de activitate activitatea de broker de asigurare, conform prevederilor Legii nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. — Societatea comercială prevăzută la art. 1 are dreptul de a practica activitatea de broker de asigurare începând cu data înregistrării în Registrul brokerilor de asigurare.

Art. 3. — Societatea comercială prevăzută la art. 1 are obligația să depună la Comisia de Supraveghere a Asigurărilor copii ale documentelor privind plata ratelor primelor de asigurare aferente contractului de asigurare de răspundere civilă profesională, pe măsura achitării acestora, să deschidă Jurnalul asistenților în brokeraj și să înscrie în Registrul intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări personalul propriu, conform Ordinului președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 10/2007 pentru punerea în aplicare a Normelor privind Registrul intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, cu modificările și completările ulterioare.

Președintele Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor,

Angela Toncescu

București, 14 martie 2011.

Nr. 206.

COMISIA DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR

DECIZIE
privind autorizarea funcționării ca broker de asigurare a Societății Comerciale
BDT BROKER DE ASIGURARE — S.R.L.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare, și ale normelor emise în aplicarea acesteia,

în baza Hotărârii Consiliului Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor din data de 8 martie 2011, prin care s-a aprobat cererea Societății Comerciale BDT BROKER DE ASIGURARE — S.R.L. de obținere a autorizației de funcționare ca broker de asigurare,

Comisia de Supraveghere a Asigurărilor d e c i d e:

Art. 1. — Societatea Comercială BDT BROKER DE ASIGURARE — S.R.L., cu sediul social în municipiul București, Str. Dâmboviței nr. 10B, camera 7, sectorul 6, nr. de ordine în registrul comerțului J40/19918/06.12.2006, cod unic de înregistrare 19343670/06.12.2006, este autorizată să funcționeze ca broker de asigurare, având ca obiect de activitate activitatea de broker de asigurare, conform prevederilor Legii nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. — Societatea comercială prevăzută la art. 1 are dreptul de a practica activitatea de broker de asigurare începând cu data înregistrării în Registrul brokerilor de asigurare.

Art. 3. — Societatea comercială prevăzută la art. 1 are obligația să depună la Comisia de Supraveghere a Asigurărilor copii ale documentelor privind plata ratelor primelor de asigurare aferente contractului de asigurare de răspundere civilă profesională, pe măsura achitării acestora, să deschidă Jurnalul asistenților în brokeraj și să înscrie în Registrul intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări personalul propriu, conform Ordinului președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 10/2007 pentru punerea în aplicare a Normelor privind Registrul intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, cu modificările și completările ulterioare.

Președintele Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor,
Angela Toncescu

București, 14 martie 2011.
Nr. 207.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

